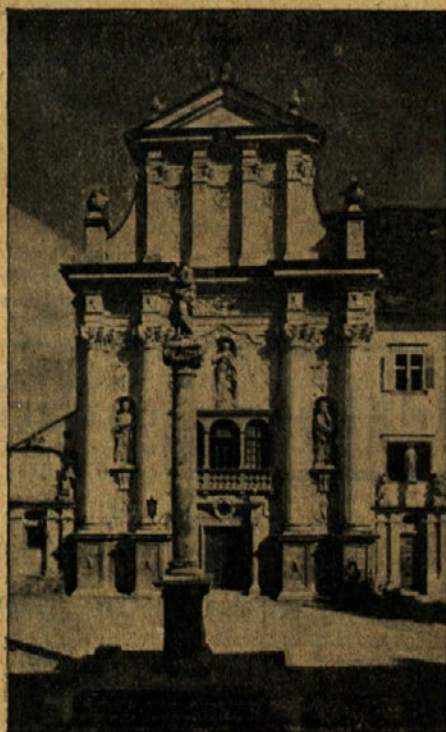

Letnik LVI

Avgust 1939

Štev. 8

Minoritska cerkev v Ptuju.

Vsebina 8. štev.: Tihi potnik 225. — Ob 700 letnici minoritskega samostana v Ptuju 226. — Bolniška porciunkula 230. — Jubilejne slovesnosti v Ptuju 232. — Poslušajmo glas svojega očeta 234. — Apostol velemesta 236. — Na nekaj so pa pozabili 238. — † Gospa Asta dr. Basajeva 239. — Sveta Mati Klara 241. — Za vežbališče naše duše 243. — Rocno 244. — Kako se gibljejo tretjeredne skupščine 245. — Frančiškova mladina 247. — Naše sestre Marijine misijonarke 250. — In naj molijo za mrtve 251. — Razgled po svetu 252. — Pax et bonum 254.

Celoletna naročnina »Cvetja« za leto 1939

Za Jugoslavijo 15 din; za Italijo 10 lir; za Nemčijo 1.50 m.; za Ameriko 1 dol.; za druge države protivrednost 24 din. — Posamezna številka 2 din. — Izhaja mesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja Franč. prov. sv. Križa. — Zastopnik p. Feliks Tavčar, O. F. M., prov. prokurator. — Urednik: p. Odilo Hajnšek, O. F. M. Uredništvo in Upravišтво »Cvetja« Ljubljana, Frančiškanski samostan. številka ček računa za Jugoslavijo: 11.495.

Natisnila frančiškanska tiskarna, Rocno, p. št. Vid nad Ljubljano (P. B. Markelj)

Rimsko serafinski koledar za leto 1939

A v g u s t

1 T		Vezi sv. Petra ap.; Mak. br.	17 Č	PO.	S. Rok 3. r. S. Hiacint.
2 S	PO.	Porciunkula - Mar. Ang.	18 P		B. Beatrika in Pavla 2. r.
3 Č	Čm.	Najdenje sv. štefana,	19 S	PO.	S. Ludovik šk. 1. r.; S. Jan.
4 P	PO.	S. N. O. Dominik, sp.	20 N		12. pobinkoštna ned. S. Bern-
5 S		Mar. Dev. Snežna.			nard c. uč.
6 N		10. pobinkoštna ned., Spre-	21 P		S. Ivana-Frančiška šant. vd.
7 P	PO.	menenje Gospodovo; Sikst p.	22 T	VO. PO.	Sedem veselj B. M. D.; Tim.
8 T	Čm.	B. Agatangel in Kasijan;	23 S		Filip Benicij sp.
9 S	PO.	Čirjak in tov. muč.	24 Č		S. Jernej ap.
10 Č		S. Janez M. Vianney 3. r.	25 P	VO. PO.	S. Ludovik kralj, zav. III. r.
11 P	Čm.	S. Lavrencij muč.	26 S	PO.	B. Timotej in Bernard 1. r.
12 S	VO. PO.	B. Ludovika 2. r.; S. Tiburcij	27 N		13. pobinkoštna ned. S. Jo-
13 N		S. Klara dev.			žef Kalasankcij sp.
14 P		11. pobinkoštna ned. B. Ja-	28 P		S. Avguštin šk. in c. uč.
15 T	VO. PO.	nez, Vincenc in Novelon.	29 T		Obglavlj. s. Janeza Krst.
16 S	PO.	B. Sanctis in Frančišek;	30 S		S. Roza Limanska, dev.
		Vnebovzetje prebl. Mar. Dev.	31 Č		S. Rajmund, sp.
		S. Joahim, o. prebl. Mar. D.			

Razlaga kratice:

VO. — vesoljna odveza. PO. — popolni odpustek. Čm. — črna maša, ki je dotični dan dovoljena.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

r. z. z neom. z.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

(v lastni palači)

Obrestuje hranilne vloge najugodnejše

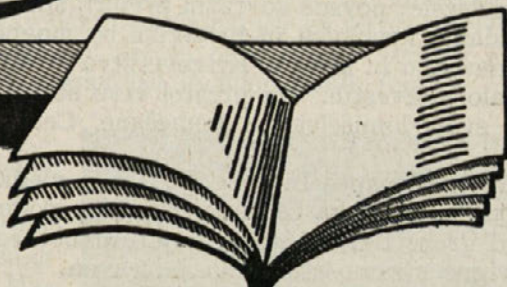
*

Nove in stare vloge, ki so v celoti

vsak čas razpoložljive, obrestuje po 4%, proti odpovedi 5%

CVETJE

Letnik LVI
Ljubljana

1939-VIII.
Avgust

P. KRIZOSTOM:

Tihi potniki

(Ob sedemstoletnici prihoda čč. oo. minoritov v Ptuj.)

*Tihi potniki so prišli
z golobjim srcem
s ponižnimi očmi — — —*

Frančiškovi sinovi!

*Pa so nenadno dvignili glas
kot slovesno pojoči zvonovi
in povabili k sebi vse:
premožne, uboge, ihteče, vesele,
skromno ponižne in drzno smeje.*

*Starčkom in sirotam
so v pomoč
trpečim ob strani stojijo
dan in noč.*

*Od Frančiškovega siromaštva
bogastvo dele.*

*Z jokajočimi se jokajo,
z veselimi se vesele.*

*Pred sabo zemljo zazro
nezorano, s trnjem posejano.
V apostolski luči
jim zagori oko.*

*Sedem sto let je od tedaj.
Iz puščave je vzniknil raj.*

*Žlahtna zemlja dehti
vase srka seme svetih resnic
in stotere sadove rodi...*

*To je vaše delo,
tihi potniki z golobjim srcem
in s ponižnimi očmi!*

Ob 700 letnici minoritskega samostana v Ptuj

(Po knjigi »Kuga«)

Trinajsto stoletje...

Zalosten čas za katoliško Cerkev: versko življenje zamira; vojske hrume čez mesta in dežele; povsod sovražni prepiri, sila in pohlep povsod. Razkošni in razbrzdani, krvoločni in brezsrčni so mogočniki; preprosto ljudstvo je v bedi nevedno in surovo. Krivoverstva se širijo: tudi izvoljenih mnogo je postalo nezvestih. Na prestol vere so se dvigale vraže, z malikovalstvom in svobodomiselstvom pomešane. Cerkev Gospodova se je rušila...

Cerkev trpi, trpi tudi papež Inocenc III., ki jo vlada. V težkem spanju ima težke sanje: Lateranska cerkev v Rimu se podira. Plane iz sanj prestrašen in se od groze trese. Vidi prihajati slabotnega človeka: opre se ob stebrovje, dvigne z ramo stavbo in jo zravna.

Ko je bila cerkev kot ladjica na razburkanem morju, se je do papeškega prestola napotil asiški ubožec...

Sv. Francišek.

1182. l. se je v mestu Assisi v Italiji rodil. Oče mu je bil Peter Bernardone in mati Dominika Pika. Pred rojstvom leži mati v velikih bolečinah. Pobožen romar ji razodene: le v hlevcu bo mogla poroditi, ker njen otrok mora biti na slamci rojen. Je bil začetek Francišku tako kakor Odrešeniku: hlev je bil njegov prvi dom in slama njegova prva postelja. Za Janeza so ga krstili. Oče ga je prekrstil, ko se je vrnil s srečne trgovske poti po Francoskem za Francesco — Francišek.

Približalo se je nebeško kraljestvo — ne jemljite si ne zlata, ne srebra, ne bakra v svoje pasove, ne v torbe, ne dveh sukenj, ne obuvala in ne palice!« (Mt 10, 7. 9—10.) Francišek posluša to priliko. Dojame evangelijskega duha in dobesedno izpolni zapoved: odveže sandale raz nog, se s pasom opaše in si naredi obleko iz raševine ter začne pridigati. S tovariši živi v uboštvu, hodi z njimi iz kraja v kraj in pridobiva ljudi za pokoro.

Franciškov sinovi,

Apostoli žive vere, delujejo po vodilu, ki jim ga je ustvaril oče Francišek. Prvo vodilo je napisal l. 1209. in ga je papež Inocenc III. ustno potrdil. Drugo vodilo, ki obsega 12 poglavij, je papež Honorij I. leta 1223. slovesno potrdil.

Zibelka reda je bila samotna koča v bližini mesta Assisi, na kraju, ki se imenuje Krivi potok. Tu je začel rasti Franciškov »prvi red«, ki ima danes tri veje: francišskani, kapucini, minoriti. Leta 1212. je ustanovil sv. Francišek »drugi red« za ženske — klarise, 1221. pa »tretji red« za svetne ljudi.

Na gori Alverni je Francišek leta 1224. dobil petero Kristusovih ran in je dve leti nato v Gospodu zaspal zares svetniške smrti. In dve leti potem ga je papež Gregor IX. že za svetnika proglasil.

»Grede pa oznanjajte!...«

Francišek določa svojim sobratom, naj žive po evangeliju: naj v vsem posnemajo Kristusa in apostole. Naj bodo ponižni in pobožni, spo-

štujejo naj predstojnike in pokorni naj bodo sv. Stolici in še posebno gorečo ljubezen naj imajo do vseh ubogih! Kakor Jezus apostole, je tudi Frančišek svoje brate poslal po širni zemlji ljudem oznanjat evangelij in pokoro.

Ko je še živel, je zaživel njegov red v Italiji. Kmalu so prišli v Nemčijo in na Francosko, v Anglijo, Špansko in Portugalsko, v Dalmacijo in na Ogrsko; tudi na Češko in v severno Afriko kmalu prispejo Frančiškovi bratje. Prvi od katoliških misijonarjev so šli v Ameriko, že s Krištofom Kolumbom na njegovem prvem potu v novo zemljo. Frančiškov red ima še danes največ misijonarjev in misijonskih postaj.

Redovnike sv. Frančiška najdemo že v prvem stoletju po ustanovitvi v Avstriji in na Štajerskem, na Koroškem in v Primorju. V Maribor so prišli leta 1281., v Ljubljano pa že v začetku trinajstega stoletja.

ZGODOVINA PTUJSKEGA SAMOSTANA.

Pripoveduje se, da so prišli minoriti v Ptuj že leta 1230. Večina zgodovinarjev pa smatra za ustanovno leto minoritskega samostana leto 1239. Za te podatke manjka zgodovinskih listin. Vsekakor pa bo čas med 1230 do 1239 resnici najbližji. To dokazujejo različne kronike, zidava samostanske cerkve sv. Petra in Pavla v Ptuj, kakor stare stenske slike za stranskima oltarjema v tej cerkvi. Navedbe v ustanovnih pismih o pradedih Ptujskih gospodov utemeljujejo domnevo večine zgodovinarjev, da spada ustanovitev prvotnega samostana ter cerkve v čas pred letom 1250. »Manjši« bratje so bili zadovoljni s tem, kar jim je nudila dobrosrčnost prebivalstva. Verjetno je, da so si ob svojem prihodu v Ptuj postavili najprej leseno stavbo k cerkvi ali

Notranjščina minoritske cerkve v Ptuj

kapeli, ki je že prej stala. Morda so si kapelico postavili tudi sami.

Ptujski gospodje so se po zgledu darežljive svoje prednice Mehtilde, ki je leta 1230. ustanovila in opremila dominikanski samostan v Ptuj, in ker so videli zanosno in blagoslovljeno delo minoritov, ki so kljub siromaštvu z veliko vnemo širili versko življenje in nravstveno omiko med ljudstvom, sezidali samostan in cerkev iz solidnejšega materiala in tako poskrbeli zanje in za bogoslužje primernejše prostore. Ptujski gospodje so si s tem v domači zgodovini postavili trajen spomenik in dokaz svoje verske vneme, verskega prepričanja in življenja.

Minoriti so prišli v samostan kot predstavniki misije katoličanstva in se posvetili dušnemu pastirstvu med slovenskim ljudstvom. Do časov cesarja Jožefa II. so imeli minoriti v Ptuj bogoslovnico, v kateri so poučevali bogoslovne in modroslovne znanosti pomembni člani minoritskega reda, kakor: P. Ferdinand Thyrnberger, p. Gašpar Dietl, p. Matej Crasso in še mnogi drugi. Za izobrazbo naraščaja v svojem redu, ki je sprejel marsikaterega sina svojega ljudstva v svoje vrste, je ptujski samostan mnogo storil. Tekom stoletij moremo v tem samostanu zasledovati funkcijo slovenskega pridigarja, ki je slovenskemu ljudstvu oznanjal božjo besedo v domačem jeziku. Zaradi tega so imenovali minoritsko cerkev sv. Petra in Pavla naravnost — »slovenska cerkev«.

Minoritski samostan v Ptuj je pripadal do leta 1832. samostojni provinci sv. Jožefa, ki je štela 12 samostanov. Od teh 12 samostanov sta po sekularizaciji za časa cesarja Jožefa II. ostala le dva: v Gradcu in v Ptuj. Leta 1832. — po smrti zadnjega provinciala štajerske province p. Vida Gruebauerja — je upravljal to provinco sekovski knezoškof Ivan Sebastijan Zängerle do leta 1840., ko je bila združena z avstrijsko provinco s sedežem na Dunaju. To je trajalo do 14. decembra 1921., ko je sv. Stolica v Rimu pridružila ptujski samostan jugoslovski provinci sv. Jeronima s sedežem v Zagrebu. Od tega časa je v tem samostanu in med slovenskimi minoriti zaslovel nov duh kakor v notranjem tako tudi v zunanem delovanju.

Zgodovina minoritske župnije.

Minoritski red ima na Slovenskem sedaj pet postojank: 1. samostan v Ptuj z župnijo sv. Petra in Pavla, 2. samostan z župnijo pri Sv. Vidu niže Ptuja, 3. župnijo Sv. Trojica v Halozah (ki jo začasno oskrbuje svetna duhovščina), 4. župnijo na Ptujski gori (od leta 1937.) in Dijaški dom v Ptuj (od leta 1936.).

Ko je cesar Jožef II. razpusil mnogo samostanov, je minoritski samostan prevzel leta 1789. dušno pastirstvo v novoustanovljeni župniji sv. Petra in Pavla v Ptuj, ker je bila ukinjena župnija sv. Ožbalta, ki je obsegala večino ptujske okolice. Ta župnija je imela zelo velik obseg in so spadali k tej župniji sledeči kraji in občine: Kaniža (predmestje Ptuja izven starega mestnega obzidja), Budina, Brstje, Krčevina, Vičava, Orešje, Baškovče, Štuki, Grajena, Rabeljčjavas, Mestni vrh, Nova vas (Meniška ali Dominikanska vas), Rogoznica, Žabjek, Geruci, Kicar, Velovlak, Pacinje, Dornova, Podvince, Spuhlje, Zabovci, Markovci, Nova vas pri sv. Marku, Bukovci, Stojnci, Prvenci, Sobetinci, Strelec, Borovci, Zagojiči, Cunkovci, Mezgovci, Drsteljski vrh in Šturnovci. Iz te župnije so leta 1789. — torej ob ustanovitvi minoritske župnije sv. Petra in Pavla — izločili vasi: Borovci, Bukovci, Markovci, Nova vas pri sv. Marku, Prvenci, Sobetinci, Stojnci, Strelec, Zabovci in jih dodelili obenem novo ustanovljeni župniji sv. Marka niže Ptuja. Vasi Zagojiči, Cunkovci, Mez-

govci so dodelili župniji sv. Marjete niže Ptuja, a vas Šturmovci k sv. Vidu pri Ptuj, Drsteljski vrh k sv. Urbanu. Ostale vasi še danes tvorijo obsežno in lepo župnijo sv. Petra in Pavla v Ptuj, ki šteje okoli 9.000 duš. Mestna župnija je ohranila svoje stare meje v okviru nekdanjega mesta.

Minoritska župnija obhaja letos 150-letnico svoje ustanovitve. Cerkev, kakor jo vidimo danes, so dozidali leta 1691. Od tega časa so jo večkrat popravljali in prenavljali. L. 1931. in 1932. je doživela ponovno prenovitev pod strokovnim vodstvom in nadzorstvom banovinskega konservatorja dr. Frana Steleta. Barvanje sten je izvršil slikar Železnik iz Ljubljane, oltarje pa je prenovil pozlatar Zoratti iz Maribora. Leta 1926. je cerkev dobila velike orgle tvrdke »Caecilija« iz Solnograda. Leta 1932. je obogatela za nov križev pot, ki ga je umetniško izdelal prof. Jirak. Minoritska cerkev je pravi umetnostni gotski spomenik in neka posebnost med mnogimi lepimi božjimi hrami lavantinske škofije.

Versko življenje je že od svojega začetka v župniji vzorno. V dušnem pastirstvu, katero vodi že dolga leta zlatomašnik in duhovni svetnik g. p. Alfonz Sveti, stremi patri kaplani, pomagajo tudi vsi ostali člani samostanske družine, katere sicer vežejo druge redovne službe in dolžnosti. V fari je tretji red, ki šteje nad 1200 udov, Marijina družba z okoli 400 članicami, fantovska Marijina družba, Križarji in Klarice, Marijin vrtec in še druge cerkvene ustanove in bratovščine.

Kakor na verskem polju, tako so izvrševali svoje poslanstvo minoriti tudi v narodnem in prosvetnem pogledu. V zgodovini Ptuja in okolice

Umetniški refektorij v Ptuj

naletimo pogostokrat na imena odličnih članov tega reda, ki so se javno odlično udejstvovali na narodnem in prosvetnem polju za blagor in dobrobit našega ljudstva, med njimi: slavni kronist p. Ludovik Pečko, p. Benedikt Hrtiš, p. Stanislav Prus, p. Konrad Stazinski, p. Alfonz Svet, p. Karol Belšak, p. Lenart Vaupotič, p. Peter Žirovnik, ki je ob pričetku svetovne vojne leta 1914., postal žrtev svojega narodnega in katoliškega prepričanja. Minoritski samostan je sprejemal pod svoje okrilje slovenske dijake ptujske gimnazije in pod okriljem tega samostana so zrasla in v njem našla svoja zatočišča slovenska narodna in katoliška društva. Tukaj so se rodile vse prosvetne in gospodarske ustanove. Tu je bil rojstni dom še danes obstoječih društev: Dijaške kuhinje, narodne čitalnice, prosvetnega društva, okrajne hranilnice, slovenskega pevskega društva, kmečke posojilnice, Orla in Orlic, pevskega društva »Cecilija«, fantovskega in dekliskega odseka in drugih pokretov, ki so nosili pečat slovenstva — v burnih časih predvojne in povojne dobe.

Ob 700 letnici obstoja minoritskega samostana se zahvaljujemo božji Previdnosti, ki je pripeljala sinove sv. Frančiška v Ptuj, ki so ohranjali našemu ljudstvu vero, dom in rod.

P. HUGO:

Bolniška porciunkula

Prav za prav je porciunkula samo ena, Frančiškova, oz. frančiškanska, 2. avg. Zgodovina in cerkveno pravo tudi samo to pozna. Ljudstvo jih pa pozna več. Kajti po njegovem pojmovanju so porciunkule vsi tisti popolni odpusti, ki jih cerkveno pravo pozna pod imenom »kolikorkrat tolikokrat odpustki«. Takih porciunkul imamo pa danes več; nekatere za žive in rajne, n. pr. frančiškansko, karmelitsko, servitsko itd., eno samo za rajne, kot ona za verne duše, potem pa to našo samo za bolnike, kot že ime pove. Sicer je slednja od mene krščena, a če druge smemo tako imenovati, smemo tudi to. Je pa »bolniška porciunkula« med vsemi največja neznanka, dasi zlata zakladnica za bolnike. Naj jih seznanim ž njo.

Sv. cerkvi se kot dobri, sočutni materi njeni v vicah trpeči otroci smilijo. Saj jim pomaga, kolikor jim more in drugim daje priliko, da jim pomagajo. Vendar jim ne more ne sama, ne po drugih tako izdatno pomagati kot jim je, ko so bili še popolnoma njeni. Kajti odkar so se jim iztekale ure življenja in s tem lastnega zasluženja, so že v božjih, ne več v njenih rokah. Svojo pomoč jim naklanja bolj kot priprošnjica, ne kot zapovednica. Da bi ji pa ne bilo treba poslušati njihovih bolečnih zdihov in pretresljivih prošenj za pomoč, je v svoji iznajdljivi ljubezni zamislila mogočno sredstvo, jih tega trpljenja obvarovati, ali jim ga vsaj kar moč skrajšati, dokler so še njeni, še pod njeno oblastjo. Odprla jim je neizčrpni zaklad vsakovrstnih popolnih in nepopolnih odpustkov, da bi tako s tujimi zaslugami, zlasti z neskončnim Kristusovim zasluženjem, na zemlji plačali svoje dolgove pri Bogu.

Toda ona le predobro pozna svoje otroke. Ve, kako so poprečno lahko miselni in lahkoživi. Dokler so mladi, polni zdravja, znajo pač dobro dolgove delati pri Bogu, za odplačevanje se pa ne brigajo dosti, čeprav imajo toliko lepih prilik. Kaj jim je za odpustke, še popolne, da celo porciunkulske. Nedvomno ljubečo mater sv. cerkev ta njihova lahko miselnost in lahkoživost boli. Saj jo bodo sami enkrat najbolj bridko obžalovali. To-

da, da bi se to ne zgodilo prepozno, šele v vicah, jim je pred pragom večnosti, ko se vsak človek, če ni zaslepljen, strezne, ponudi še eno priliko, da svoje dolgove pri Bogu poravnajo. Ta prilika je: »bolniška porciunkula«.

Že ime, kot rečeno, pove, da je ta porciunkula samo za bolnike. Da, še bolj je omejena. Samo za težko bolne je. To je take, ki sicer še niso v zadnjih zdihih, a tako slabi, da kakih daljših molitev več ne spravijo skupaj in se tudi ne smejo siliti, ker bi jim utegnili škodovati. Edino s kakimi vzdihmi še lahko posvečujejo svoje trpljenje in kličejo usmiljenje božje nase. Spravili so se z Bogom, uredili z njim svoje glavne račune. A se zavedajo, da jim pot proti nebesom še ni prosta. Neplačan časní dolg jih še teži in jim kaže pot proti vicam, A vse odpuščajoča mati cerkev pozabi na vso njihovo lahkornost. Samo njihovo neizbežno veliko in grenko stisko vidi, ki je pa ne more brezčutno gledati.

Takorekoč izpod svojega predpasnika potegne križ, kot tajinstven ključ do skrivnih božjih zakladov in ljubeče šepne trepetajočemu otroku: »Vzemi ta križ, blagoslovljen na odpustke križevega pota. Kolikorkrat ga boš ljubeče in skesano poljubil in vzdihnil: »Molimo te Jezus Kristus in te hvalimo, ker si s svojim križem svet odrešil«, ali kaj podobnega, tolikokrat boš dobil popolen odpustek. Sto na dan jih lahko dobiš. In če bo med njimi eden res popolen, ti bo pot v nebesa prosta. Vsekako pa ti ne bo treba tako dolgo v vicah zdihovati po gledanju božjem.

Glejte, to je »bolniška porciunkula«. Dragocenejši duhovni zaklad, kot vsaka porciunkula. Navadna porciunkula traja samo 36 ur. Od opoldne prejšnjega dne, do polnoči drugega dne. Za vsak odpustek je treba posebej obiskati dotično cerkev in posebej moliti 6 Očenašev, Zdravamarij in Čast bodi... »Bolniška porciunkula lahko traja cel teden ali še delj, dokler se bolnik nahaja v takem kritičnem stanju. In nič drugega se ne zahteva, kot da skesano-ljubeče poljubi križ in svojemu kesu in ljubezni da duška s kakim zdihom. Da, ko tako oslabi, da niti križa ne more več k ustnam pritisniti, in mu ga drugi ne morejo vedno dajati poljubljat, mu ga lahko obesijo na steno, kamor je njegov pogled navadno uprt. Zadosti je, če ga ljubeče pogleda in samo v srcu napravi kak zdih. N. pr. »Pozdravljen križ, moje edino upanje!« »Jezus Kristus Križani, usmili se me!« itd.

Tako, glejte, sv. cerkev skrbi za svoje otroke. Kot ljubeča mati bi jih ob njih zadnjem zdihu rada kar naravnost izročila naročju nebeške Matere Marije, da jih ponese v svoj rajski dom. Če večina šele po ovinku skozi vice dospe vanj, je zgolj njih krivda. Več ne ona, ne Marija ne moreta storiti zanje. Zato ne pojmo samo po tej solzni dolini: »Ko bo zadnja ura bila, Marija prid' po nas!«, ampak skrbimo tudi, da bomo vsaj ob zadnjem zdihu vredni, da nas mati cerkev preloži naravnost v brezmadežno naročje Matere Marije. Vsaj »bolniške porciunkule« ne pustimo mimo sebe in prosimo Gospoda življenja, naj nam milostno nakloni priliko zanjo.

Vsaka zavedna krščanska družina naj ima doma na steni viseč manjši križ, takozvani postajni križ, blagoslovljen za odpustke križevega pota. Je lahko isti kot za zadnjo uro, samo da je posebej v ta namen blagoslovljen. Pravico te postajne križe blagoslovljati imajo sinovi sv. Frančiška, pa tudi redovni in svetni duhovniki posebno starejši, ki so člani kake pobožne družbe, kot n. pr. Za razširjanje sv. vere ali Apostoljstva sv. Cirila in Metoda. Vsekako ne bo težko najti duhovnika, ki ima pravico te križe blagoslovljati.

Ta križ, kot rečeno, naj visi doma na steni stanovanjske sobe, da bo v zdravih dneh vsem družinskim članom na razpolago. Kajti ž njim v roki lahko vsak, ki ne more v cerkvi križevega pota moliti, doma dobi vse od-

pustke križevega pota, če moli 20 Očenašev, Zdravamarij in Čast bodi. Po enega za vsako postajo, 5 na čast Kristusovim ranam, 1 po namenu sv. očeta. Ta pobožnost je gotovo najboljši nadomestek za nedeljsko službo božjo za one, ki morajo dom čuvati, ali so kako drugače postavno zadržani. Če je takih več, lahko samo eden križ v roki drži in naprej moli, drugi pa za njim in so teh odpustkov vsi deležni.

Kadar se pa bolezen oglasi v hiši, pa ta križ obesite nad bolnikovo posteljo, tako, da ga bo vedno lahko dosegel. Dokler bolezen še ni huda in more brez škode moliti 20 Očenašev, Zdravamarij in Čast bodi, je dolžan to moliti, če se hoče udeležiti odpustkov križevega pota, ki so eden popolen za vsakokrat in še drugi, če je dotični prejel sv. obhajilo. Ko se mu stanje toliko poslabša, da ne more in ne sme več toliko moliti, tedaj se pa začne zanj milostipoln čas »bolniške porciunkule«, kot smo jo zgoraj opisali. Traja pa, dokler traja tako resno bolezensko stanje.

Mislim, da sem vam s tem »bolniško porciunkulo« zadosti pojasnil. Bolnikom, ki so upravičeni do nje kličem: Duša krščanska, zdaj se potru-di! Zdravim kličem v spomin: Duša krščanska, tedaj se potru-di! Enim kot drugim pa: Zlatega časa nikar ne zamudi!

Jubilejne slovesnosti v Ptuj

(Vseslovenski III. redni tabor).

Kakor je bilo že nekajkrat objavljeno, slavi letos minoritski samostan v Ptuj 700 letnico ustanovitve svojega samostana. Priprave za to slavnost so v polnem teku. Okrožnice, ki jih je razposlal pripravljalni odbor so našle polno razumevanje med ljudmi.

Proslava je pod pokroviteljstvom g. dr. Antona Korošca, predsednika senata. Svojo udeležbo pri proslavi so prijavi trije škofje: dr. Ivan J. Tomažič, škof lavantinski, dr. Gregorij Rožman, škof ljubljanski, in dr. fr. Hieronim Mileta, škof šibeniški. Spored jubilejnih slovesnosti bo približno sledeč:

Prvi dan, 5. avgusta, bo mladinski dan — otroški praznik, drugi dan, 6. avgusta, je slovesnost za odrasle, za verske organizacije, posebno pa še za tretjerednike, ker bo ta dan tretjeredniški tabor za vso Slovenijo. Tretji dan, 7. avgusta, pa je romanje k Materi božji na Ptujsko goro, kjer bo imel sv. mašo in pridigo prevzvišeni škof g. dr. Gregorij Rožman.

Taborne knjižice so natisnjene in jih je pripravljalni odbor že začel razpošiljati župnijskim uradom. Tudi okrožnica in prijavne pole so že razposlane. Znaki za proslavo so izdelani. Okrogla plaketa v zlati barvi, pritrjena na trak v slovenskih barvah. Ker bo knjižica z znakom dala udeležencem pravico do znižane vstopnine za vse prireditve (pevski nastop, slavnostna igra »Kuga« in veliki ognjemet), naj si jo vsakdo čimprej nabavi, da bo deležen cenejše vstopnine. Tudi ličen znak bo vsakomur v lep in trajen spomin.

Za mladinski dan se je do sedaj prijavilo že veliko fara, med temi: Cirkovce, Sv. Urban, Sveta Marjeta, Ptujška gora, Sv. Marko, Hajdina. Prijave še vedno prihajajo. Župnijski uradi bodo v prihodnjih dneh prejeli novo okrožnico, v kateri bodo navodila za organizacijo mladinskega sprejema od postaje do minoritske cerkve, ki bo nekaj posebnosti privlačnega in učinkovitega; saj otroške prireditve v velikem obsegu še ni bilo

1. slika: Minoritski gvardijan v Ptuj: P. Mirko Godina.

2. slika: Minoritski župnik v Ptuj: P. Alfonz Svet.

v bližini Ptuja. Potrebno pa je, da je prireditev tudi v tehničnem oziru dobro pripravljena. Zato prosimo vse gg. katehete in učitelje šol, ki se hočejo udeležiti prireditev mladinskega dne, naj pripravijo otroke za kak kratek prizor bolj veselega značaja. Prosimo pa, da nam sporočite, ako boste z otroki nastopili, da za moremo pravočasno setaviti točen spored nastopov.

Na vseslovenski tretjeredniški tabor, ki bo drugi dan proslave, in s katerim hočemo poudariti misel sv. Frančiška in nje pomen za današnji čas, vabimo poleg tretjerednikov tudi vse ostale, zlasti pa mladino katoliških organizacij. Vabimo člane FO in DK, da se v čim večjem številu udeležijo proslave. Nastopili bodo v krogih, posebno v sprevodu.

Vabimo vse, ki imajo narode noše, da se v sprevedu udeležijo proslave in tako povečajo zunanji sijaj proslave.

Slavnostna igra »Kuga«. Pri vseh velikih prireditvah se dandanes uveljavlja kakor v davnih stoletjih kot najvidnejša točka kaka veličastna skupinska igra, pri kateri sodelujejo stotine igralcev in se zato vrši na prostem. Tudi na naši proslavi bo 6. avgusta proti večeru na prostranem Tyrševem trgu predstava, ki obeta biti najzanimivejša prireditev na naši proslavi. Igralci bodo izvajali slavnostno igro »Kuga«, katere besedilo je napisal g. Davorin Petančič, ki je zelo posrečeno postavil v slike znano Meškovo povest »Črna smrt«. Vsebinske in oblikovne odlike te igre je že poudarila kritika v raznih časopisih. Pripravljalni odbor pa skrbi, da bo zamisel dobila tudi v uprizoritvi umetniško obliko, ki bo silno učinkovala na gledalce. Režijo je prevzel g. Edo Grom, gledališki igralec iz Maribora, ki je nastopil v Petančičevih »Naših apostolih« in zapustil s svojim nastopom močan vtis na vseh, ki so takrat igro gledali v Mariboru. Za igro »Kugo« se je g. Grom resno zavzel. Nastopilo bo nad 150 igralcev, pevci in godbe. Solistične vloge so poverjene najboljšim igralcem v Ptuj. Brez pretiravanja lahko rečemo, da bo ta veličastna igra največja privlačnost vsega proslavnega sporeda in da bo privabil mnogo ljudi od blizu in daleč. Igro, tiskano, dobite v minoritskem samostanu v Ptuj za 10 din. Naročajte igro skupno in zbirajte naročnike v društvih! Morda boste tudi pri vas uprizorili to igro. S knjigo boste lažje nemoteno sledili poteku igre v Ptuj. V knjigi imate tudi kratko zgodovino s slikami.

K zunanjim prireditvam spada tudi pevski nastop ptujskega in ljubotomerskega pevskega okrožja (pod vodstvom zveznega pevovodje g. Marka Bajuka) in velik ognjemet, kakršnega Ptuj še ni videl (izvaja Pyrota iz Celja). Da se boste lahko udeležili teh prireditev, se čim prej priglasite pri tukajšnjem samostanu ali pa pri vašem župnem uradu!

P. HUGO:

Poslušajmo glas svojega očeta

Kot smo zadnjič sporočili, so bile o Binkoštih v porciunkulskem samostanu volitve našega vrhovnega redovnega predstojnika. Ponovno je bil za dobo 6 let izvoljen dosedanji preč. P. Leonard Marija Bello. Ustajljena navada je že, da po volitvi novi redovni general svoje volivce popelje v avdienco k sv. očetu. Tudi zdaj je to storil, čeprav je bila volitev pri Porciunkuli, zunaj Asiza. Dne 17. maja ob 5. pop. so bili od svetega očeta v konzistorijalni dvorani sprejeti, 112 jih je bilo. Predstavil mu jih je redovni protektor, kardinal Angel Marija Dolci, ki je volitvam predsedoval.

Ob tej priliki je imel sv. oče nanje vsebinsko in jezikovno krasen latinski nagovor, ki ga hočemo tu kolikor moč zvesto podomačiti. Tako-le jih je nagovoril:

»Preden se, preljubljeni sinovi, po končanih volitvah v Asizu razidete na svoje domove, ki so za mnoge izmed vas daleč tam kje za gorami in vodami, ste se hoteli po našem častitljivem bratu, kardinalu Angelu Mariji Dolci, velezaslužnem in vzvišenem protektorju vašega reda, kot tolmaču vaših čustev, še nam pokloniti in nam že preizkušeno vdanost izraziti. Veselimo se, ko vas gledamo pred seboj, in smo čuli vašo vdanostno izjavo, radujemo se vaše blage vneme, naslajamo se z vami ob prijetni dolžnosti, ki jo vršite.

Osobito vam iz srca častitamo, da ste na svojem zadnjem kapitlju za svojo redovno družino tako dobro poskrbeli, s tem, da ste za vrhovnega poglavarja vašega reda ponovno izbrali Leonarda Marijo Bello, moža polnega srčnih vrlin in odličnega po njegovem redovnem slovesu, za katerega iz srca prosimo od Boga vse najboljše, da bi poverjeno mu službo s pomočjo milosti ljubeznivo in odločno vršil, si množil zasluženje in užival mnogo tolažbe. Znano nam je, da hoče, kot je prav, le zato načelovati, da bi koristil.

Toda v vas hočemo pozdraviti celokupen frančiškanski red, katerega stebri in cvet, izbrani vodje in preizkušeni upravniki ste. Odkrito in javno povemo, da stavimo v vaš red visoke nade in velike upe. Kajti požrtvovalen duh blaženega Frančiška, njegov vzvišen in jasen vzor je proti opasnim boleznim, na katerih trpi današnji čas, najučinkovitejše zdravilo. Trinajsto stoletje, ko je vaš očetovski zakonodalec kot blesteča zvezda vzšel, katerega čudovita dela bi dostojnejše opeval božji, kot človeški jezik, je bil precej podoben našemu času.

Takrat je bil človeški razum čez mero oboževan in je mestoma začel ogrožati vero. Lakota po zlatu je duhove vžigala, zaslepljeno samoljubje in sproščene strasti so netile državljanske vojske, ki so zemljo pojile z bratsko krvjo in sejale usodne zmote, ki so spodkopavale temelj postavnih oblasti, omajale lastninsko pravo, vse preobrnilo in hotele celoten božji in družabni red spremeniti v razvaline. V propad drvečemu človeštvu so nebesa dobrotno poslala nasproti rešenika v osebi sv. Frančiška, sv. Dominika in njunih vojnih krdel. S probujeno vdanostjo rimski cerkvi, z razvnetim duhom spokornosti, s pomlajenim duhom uboštv, z vonjem evangeljskega duha, katerega so bili prežeti in jim je bil nad vse, so vse narode versko, moralno in človečansko skorajda čudežno dvignili. Po ostri zimi, bi dejali, je vsepovsod po svetu vzknila bujna pomlad, vsa cvetoča.

Tudi današnja doba je glede čednosti hladna, mrzla, da, ledeno mrzla. Termometer ljubezni je globoko padel, tiste ljubezni, ki naj bi po nedopovedljivem Kristusovem poslanstvu duše trdno spajala in jih z bogastvom neskaljenega miru osrečevala. Božja postava, ta neizčrpni vir življenja in sreče, je mnogim v zasmeh. Oholost dviga svojo pošastno glavo in pušča za seboj strahotne razvaline.

Po vas, preljubljeni sinovi, naj se med zemljane vrne blaženi Frančišek, angel, ki ima pečat živega Boga, ker je z ranami Križanega zaznamovan in ki je naravnost žarel ljubezni do Boga in bližnjega. Kajti ljudje naše dobe, ki so se od sto zapeljivih zank ogroženi, v veliki meri Bogu odtujili, versko in socialno propadli, potrebujejo apostolov Frančiškovega vzora. Apostolov, pravimo, ki so vsi brez pridržka božji. Apostolov preprostih in ubogih, ki ne iščejo svojega, ampak tisto, kar je Jezusa Kristusa in duš, ki so vsem živ zgled, ki zlasti uboge in zagrenjene nase priklepajo. Apostolov s slabotnimi brezmejno potrpežljivih. Apostolov slednjič, ki jih preveva tista najčistejša ljubezen do vseh, ki jo sv. Pavel v svojem spevu ljubezni tako divno opisuje in poveljuje.

V srečno dosego tega naj bodo vaša stremljenja vzvišena. Vi — da se poslužimo opomina nekega učenca sv. Bernarda — se ne smete zadovoljiti le z zasilnim spolnjevanjem skupnih zapovedi. Niti ne smete le na to gledati, kaj Bog zapoveduje, ampak na to, kaj hoče. Pravec vašega življenja mora biti to, kar je dobro, njemu vseč in popolno. Kajti drugi so dolžni Bogu služiti, od vas pa pričakuje, da ste z njim tesno združeni.

To hočemo, to želimo vam in vašim sobratom, tudi onim, ki so združeni v III. redu ter vas, celokupno frančiškansko družino, z vsem njenim

blagim prizadevanjem blagoslavljam. Še posebno pa one, ki med neverniki prirejajo svete pohode, da bi se krščanske meje razmaknile in bi blagodejna senca križa objela nove narode. Mir in vse dobro bodi vaš obilen, vekotrajn delež.«

P. ROMAN:

Apostol velemesta

Življenje in delo berlinskega župnika dr. Karola Sonnenscheina

Kaplanske službe

Težko je živeti se v kraj in dušo ljudstva — težje kot si ma. sikdo to predstavlja. Kaplan naj bo v očeh ljudstva pobožen in dober, prisrčen in strog, domač in zopet ves nedostopen. To je samo nekaj zahtev, ki so stavljene čisto splošno in vendar zahteva taka drža — celega moža. In res mora biti milost božja z njim — sicer bi vsega tega ne zmogel. To je junaštvo, ki ga svet čisto malo priznava, spodtikajo pa se nad malimi stvarmi tako zelo radi. Že zato, da ni tukaj priznanja.

Naš Sonnenschein je moral biti v tistih časih tudi duhovni voditelj delavske katoliške stranke. Bilo je v Gürzenichu. Bili so zbrani vsi odličniki okraja, kakor to danes pravijo, ali recimo po naše — glave so bile skupaj. Pa nastopi naš novi kaplan. Še nihče jim ni o tem govoril. On pa je ognjevito prikazal kako Platon — grški modrijan riše dobro urejeno državo, nato je prišel na sloveče delo sv. Avgušтина »o državi božji«, nato na sv. Tomaža Akvinskega in naposled na Görresa, ki so ga tamošnji katoličani še posebno čislali, kot svojega ožjega rojaka in velikega podpornika za pravice državljanov v urejeni državi. To je bila »politika« novega kaplana. Razjasniti pojme, ne ponavljati stokrat obrabljene besede in rečenice, ki so puhle in bolj medle od slabe kave. To je osvojilo tudi take, ki so običajno stali ob strani, neodločeni, še brez jasnih načel.

Njegovo tretje kaplansko mesto je bilo v Elkerfeldu. To je docela industrijski kraj in celo mesto je zastrto z dimniki, ulice preprežene z malimi tiri, vsepovsod so znamenja težke industrije. Pa ne samo to, bolj važno je, da se v takih krajih rado nabira bogastvo in v ozkih ulicah, navidez čednih industrijskih stavbah pa skrita in zagrenjena beda.

Njegov tedanji župnik dekan Höningen pripoveduje o njem: »Če bi Sonnenschein sredi noči zbudil in mu rekel: gospod kaplan, tu imate vrečo kruha, pa jo ponesite k družini A. pol ure od tod — takoj je pripravljen.« Važno je povedati, da je v Elkerfeldu le ena četrтина katoličanov. Zato je bilo še posebno težko najti povsod pravo besedo in pravo ravnanje. Napetosti, mržnje, stari prepiri, ki so skoro neizogibni, kjer stanuje toliko ljudi na kupu in so vsi od dela in skrbi zgarani ter zmučeni. To je treba razumeti.

Skoro da ni mogoče na ozko odmerjenem prostoru o vsem tem poročati, vendar pa je značilno za njegovo kasnejše delo. Prav to »vživetje« — gospoda kaplana v te prilike ga polagoma tako docela preoblikuje. Ves je katoliški duhovnik — toda nikoli ozkosrčen, nikoli utesnjen v predsodke in malenkosti in predan modernemu življenju. Nič ne zanikuje novega časa, v vsem je poln življenja, povsod skuša zlo premagati z dobrim. In vse iz ljubečega, umevajočega duhovniškega srca. V tej volji: p o m a g a t i je nepopisno velik.

Neštetokrat doživlja vsak, kdor ima opravka v dušnem pastirstvu, da je pri mnogih, ki pridejo k duhovniku — predvsem želja: da bi mi pomagal. Besedo ima, vpliv ima — in včasih je, zlasti pri ubogih, od življenja ponižanih v teh prošnjah toliko zaupanja, da je naravnost hudo, ne popisno hudo — ne moči pomagati. Toda dobra volja zna najti pota in premosti nešteto ovir in že je most do živega srca.

Blizu Elkerfelda leži dolina Neander, kjer so veliki kamnolomi. Tu je bilo tedaj uslužbenih na tisoče Italijanov, ki so v obdelavanju kamna priznani mojstri. In, tega ne smemo pozabiti pristaviti, po ceni so delali. Kdo se ne spominja iz tistih časov, pred vojno teh skromnih ljudi, ki so bili zidarji in kamnoseki ter si sami kuhali polento kar na stavbišču in v baraki legli k počitku. Teh je bilo tam na tisoče zaposlenih.

Sonnenschein se je seveda tudi zanje brigal. Večkrat je šel po svojem delu tja med nje in v barakah z njimi kramljal, govoril v domačem jeziku z njimi in jih pridobival za versko življenje. Osnovel je posebne izlete: družinski popoldnevi jih je imenoval, z malo zabave, malo smeha in vmes govor in pobožnost. Bilo je to v Marienheimu. Ni daleč, da so mogle tudi žene, matere z dojenčki in z otroci zraven.

Vincicijevo konferenco je ljubil kot socialno ustanovo, ki dopušča vpogled v zakulisno življenje ubogih in teptanih. Imel je zelo izrazit čut odgovornosti za šibkejšje sloje in ni dosti vpraševal po vsem mogočem: pomagal je. S tem je prepričal, s tem si je osvojil srca in si pridobil prijatelje tudi v družinah, ki so bile odlične in v dobrih gospodarskih razmerah.

Za Italijane je nastavil posebnega tajnika, da so se lahko nanj obračali v vseh krivicah in težavah in ta mu je seveda stalno poročal za vsak posamezen primer. Tu se Sonnenschein ni dal odpraviti s praznimi besedami. Pravico mora dobiti še tako preprost delavec. Kajpada je prišlo na ta način do trenja: med kaplanom in podjetniki. Sonnenschein je bil temeljit — celo preveč — in tako so ga naznanili oblastem, da je nadležen itd. Oblast je zadevo sporočila po svoje kardinalu v Kölnu. Posledica je bila, da je dobil 9. avgusta 1906. »nezaprošen dopust«.

Pa se ni dal ugnati. Posvetil se je vprašanju tako imenovanih »domaćih delavk«. To poznamo tudi pri nas. Zobotrebce delajo po naši ubožni Dolenjski — pozno v noč, vsi od matere pa do zadnjega, ki ume nož držati. In za kako smešno ceno jih potem prekupci izvažajo v Nemčijo, Švico, Holandijo. Sam sem imel priliko v Münchenu govoriti s takim trgovcem, ki mi je vse poslovanje razlagal. Omenim le, da pride povprečno 250 zobotrebcev na 1 dinar zaslužka. Potem pa imamo še v škofjeloških hribih, železnikih na stotine in stotine družin, kjer doma delajo čipke od preprostih do najfinejših, ki prav nič ne zaostajajo za svetovnoznanimi brüsselskimi. Pa se dogaja, da vam prekupec za smešno ceno kupi, prenese v tujino, da v krasna izložbena okna, kjer se vse blesti od brušenega stekla in proda z bogatim dobičkom.

Tem se je Sonnenschein posvetil. Zlasti je sodeloval z obema voditeljicama tega gibanja: Terezo de la Croix in Elizabeto Landsberg.

Sedaj je imel naenkrat dovolj — ne preveč — časa na razpolago pa je začel pridno sodelovati v znanstveni prilogi dnevnika »Germania«. * Njegovi članki v reviji Emila Ritterja »Nova dežela« (Jugendland) so bili brani z nič manjšim ognjem, kakor so bili pisani. V ta čas spada tudi obsežnejše delo »Zadnje desetletje italijanskega katolicizma«. V tej raz-

* Ta časopis je sedaj pod Hitlerjem zatrt. Glavni urednik je moral bežati v Holandijo.

pravi je že ves Sonnenschein, ki bo pozneje znal tako natančno ločiti duhove in samega sebe in potrebno delo presojati.

(Dalje prihodnjič.)

P. HUGO:

Na nekaj so pa pozabili

Voditelji III. reda, zbrani 10. jan. letošnjega leta v Ptujju so zasnovali obširen program za njegov apostolat, kot je razvidno iz poročila objavljenega v Cvetju. A med delovnimi odseki jaz enega pogrešam. Imenoval bi ga: **Odsek za kinčanje grobov.** Na tega so pozabili. Pa naj ga tem potom skušam spraviti v načrtan program.

Ne mislim, da bi III. red imel na skrbi vse zanemarjene grobove na domačem pokopališču, čeprav bi bilo to lepo od njega. Mislim pa, da trojna vrsta grobov najbolj spada v delokrog njegovega dobrodelnega apostolata. To so grobovi tretjeredniških sobratov in sester, potem grobovi sobratov prvega reda, ako so v dotičnem kraju pokopani in pa grobovi duhovnikov počivajočih na dotičnem pokopališču.

Ti grobovi so često jako zanemarjeni. V III. redu je veliko starih mamic, ki nimajo morda nikogar svojih najbližjih več na svetu, da bi skrbel za njihov grob. Kaki daljši sorodniki se sicer zelo brigajo za take mamičce, če upajo kaj podedovati. Za njihove duše in grobove jim pa navadno ni mar. Take grobove trava najprej preraste. Tu imajo njihove redovne sestre lepo priliko pokazati, da je duhovna sestrinska ljubezen plemenitejša in trajnejša kot krvna. Tretjeredniški grobovi naj bodo ne samo za vse svetnike in verne duše, ampak tudi drugače vedno lepo negovani.

Pa tudi grobovi bratov prvega reda pogosto niso taki, kot bi bilo želeli in bi se upravičeno pričakovalo, niti o vseh svetnikih in na dan vernih duš. Omenjam samo dejstvo. O vzrokih nočem razpravljati. Za posamezne grobove redovnih mašnikov so že doslej razne hvaležne duše, katerih duhovni voditelji so bili, ljubeče skrbele. A bi bilo zelo lepo, če bi III. red dotičnega kraja vzel vse grobove bratov v svojo oskrbo. S cveticami bi jih po potrebi vrtnar dotičnega samostana rad založil.

Zelo pozabljeni so neredko duhovniški grobovi, zlasti onih gospodov, ki niso v dotičnem kraju službovali, ampak pomrli tam kot umirovljenci. Pa tudi starejši duhovniški grobovi, na katere je spomin že omedlel, se ne negujejo več. Gotovo je to slabo znamenje za dotično župnijo. Na tiste je pozabila, od katerih duhovnega kapitala, ki so ga naložili v srca živečega ali zamrlega rodu, še vedno živi. Tretji red naj reši to čast župnije s tem, da se bo s posebno ljubeznijo zavzel za duhovniške grobove domačega pokopališča.

Toda v ta namen je potreben **poseben odsek.** Kajti če bi bilo to na skrbi celotne skupščine, bi se članice druga na drugo zanašale in končno bi ne bilo ničesar storjenega. Zato je najbolje izvoliti stalni odsek in mu poveriti to hvaležno delo ljubezni do rajnih. Ko bodo ljudje videli že stare grobove lepo negovane, jim bo to nazorno izpraševanje vesti, če so morda prehitro pozabali na svoje drage po krvi in po duhu. Pogled nanje bo izzval kak nov Očenašek ali Zdravomarijo, ali Gospod, daj jim večni pokoj!

Res je sicer, da rajnim cvetje na grobeh samo na sebi nič ne poma-ga, ampak samo duhovno cvetje molitve in žrtev. Vendar, kot lepo pravi sv. Avguštin, takih zunanosti ne smemo zametati. Kajti čut ljubezni, s

katero negujemo drage grobove, že sam na sebi ni brez koristi za duše. Poleg tega pa ne smemo pozabiti, da so človeška trupla, ki jih polagamo v grobove takorekoč živa semena, ki bodo, ko zasije večna pomlad, znova pognala. Zato je prav, da rahljamo rušo nad njimi in s cvetjem sebi in drugim netimo vero v vstajenje.

Zato upam, do bo v III. redu mesto tudi za odsek kinčanja dragih grobov, ki mu bo gotovo v čast in priporočilo.

V spomin vzorni materi in ženi!

Cvetje na grob † Aste dr. Basajeve

»Vzemi zemlja, kar je tvojega, naj sprejme Kristus, kar je njegovega.« — Tako globoke so te besede in tako težke, da je zares treba moči, da jih zamore človek vdano izreči.

Za vaše ljube in drage je bilo nepopisno težko. — In kako ne!

V cvetu let je gospa Asta odšla v večnost. Rojena 20. VI. 1902. v Ljubljani iz znane rodbine advokata dr. Božidarja Voduška. Tu je dobila globoko načelno vzgojo razuma in srca. Obiskovala je vseskozi uršulinsko dekleško šolo in kasneje pripravnico, kjer je leta 1921. maturirala. Nato je 3 leta poučevala na istem zavodu, ko se je odločila, da bi delala še gimnazijsko maturo. Tedaj pa je božja previdnost tako uravnala pota dveh človeških otrok, da sta se našli dvoje sorodnih src. 25. maja 1925. se je poročila na Brezjah z dr. Jožo Basajem. In ob zrelem možu, ki ga je svetovna vojna vihra tako trdno izoblikovala, je pričela rasti iz deklice v ženo in mater. V pismu za božične praznike iz tistih prvih let je napisala: tako sem srečna, našla sem moža, ki mi je po srcu tako blizu in me uči življenje živeti. Oba zasidrana v Bogu in globoki veri — sta drug ob drugem zorela.

Molitev ji je postala ljuba domovina, kamor človek samo roke stegne in je že doma pri očetu. Ko je materinska sreča (1926. 16./II. Volodja) prvič prestopila prag njenega doma, je zapela visoko pesem življenja. Vsa se je posvetila le domu — družini. L. 1927. je prišla Sonja, 1929. Aljoša, 1931. Vasja, 1933. Tamara. Toda vmes so bile postavljene postaje križevga pota. Cvetje ljubezni, lepote družinskega življenja, sladko soglasje domačnosti je pač zakrivalo te križe, pa so tem trdneje stali. Bolezen otrok, zelo težke in dolgotrajne, so rušile zdravje pokojne gospe. L. 1929. je sama pri rojstvu tretjega otroka dobila zastrupljenje in tedaj se je pričelo: plamen življenja se je pričel utrinjati. Čisto počasi. In kakor da bi to vedela, na tistem slutila je ta zadnja leta do vrha napolnila z delom za

družino in z delom čiste katoliške dejavnosti. Njena pobožnost je postala živo dejanje. Toda ne, da bi bila v ne vem kakšnih organizacijah in da bi hodila iz seje na sejo. Za to ni imela časa. Našla pa je čas, da je delala kartoteko za župnijo — to je popis družin in sicer s toliko potrpežljivostjo in s tako nežnim taktom, da listi pričajo, kako si je znala pridobiti srca in zaupanje. Pa pri tem delu ni pozabila na družino. Kako jih je ljubila z globokim čustvom — to ve samo Bog. Zunanje nežnosti — ne izdajo korenin.

Njeno odločno in načelno krščanstvo lepo izpričuje njen nastop za časa, ko je ljubljanska drama priredila »Veseli vinograd«. Igra polna lascivnih šal iz nizke miselnosti je bila izžvižgana. Kar je bilo poštenih in čistih, jih je bilo sram. Večina je obsojala — samo povedati se niso upali. Ona pa ne tako. Pustila je, da so jo stražniki vedli ven, dobila je odlok od policije: 500 din kazni. Pa ni plačala, »raje se dam zapreti« — pa naj bo za spomin na čudne čase. V dobi, ko je v napetem političnem stanju, pihala mrzla sapa groženj — ko je bilo na tem, da škofa internirajo, je pogumna gospa Asta, šla na delo čisto na tihem. In dobila je preko 18.000 podpisov, v kratkem času — zaupnica škofu — podpisi so prišli na pravo mesto — na škofa niso položili rok. Ni rečeno, da je sama to preprečila, gotovo pa je soodločevalo. In prav je, da se ti dnevi odtegnejo pozabi.

Ker je bila zares globokoverna, je ljubila tudi župno cerkev in vse župnijske ustanove. Sad njenega prizadevanja iz ljubezni je Marijina kongregacija za gospe — bila je tudi prva prefekta. Kako ljubeče se je posvečala njenemu razvoju. Isto vnemo je pokazala za svetopisemске večere, ki so postali tudi po njenem prizadevanju znani in priljubljeni. V tretjem redu je bila že dolga leta, dobila pa je dispenzo od obiska shodov — dolžnosti pa je seveda opravljala, dokler je mogla.

Značilen je za njeno miselnost stavek iz pisma, ki ga je pisala bratu duhovniku za zadnji božič: »Bog že ve, zakaj me tako obiskuje z boleznijo. Potrpljenja pa je veliko treba. Da bi ga le imela, ker le na ta način, če se čisto vdano žrtvujem za družino, bom mogla vse otroke voditi sončna pota — do Boga«.

Gospa Asta, vi ne potrebujete hvale ljudi. Eden je, ki vas je, upamo, že pohvalil. Toda opravičeno je, da o vas govorimo in pišemo. Saj je tudi On naročil, naj sveti luč pred ljudmi in naj dobra dela slave Očeta, ki je v nebesih.

Topla, mirna luč boste v teh naših časih, ko je treba svetlih zgledov za zvestobo do konca.

Počivaj v miru — zvesta, čista duša, zlato srce!

Zveza velikih klar in kongres Kristusa Kralja.

Na mednarodnem kongresu KK bo na željo odločujočih krogov nastopila tudi celokupna naša Zveza v posebni skupini, s prapori, v uniformah in z znaki. Treba je postaviti skupino okrog 70 klar. Ker razpolagamo v Ljubljani z 32 uniformami, v Celju s 26 in v Mariboru z 10, je število skoro doseženo. Zvezni odbor je preskrbel, da dobe naše sestre klare iz Celja in Maribora prenočišče in celo hrano za vse tri dni od petka do nedelje, 28.—30. t. m., pri FMM na Mirju (Gorupova 17); stroški bodo malenkostni, in naj se zato nobena klara ne da odvrniti, da ne bi prišla na kongres.

Vse na veselo svidenje v Ljubljani!

(12. avgust)

Sveta mati Klara

Ustanoviteljica drugega reda sv. Frančiška

Frančišek Asiški je bil izvrsten božji igralec. Plemeniti in preprosti so hite-li k njemu in si šte-li v veliko čast, če so smeli stopiti pod njegovo poveljstvo. Ni čuda, da je njegovo življenje navdušilo tudi ženski svet, zlasti v palači Szifijev v Asiziju. - Bilo je 12. marca 1212. na Cvetno nedeljo. Tedaj so se odprla vrata palače in iz nje je stopila Klara, prvorojenka in sonce domače hiše, oblečena v svatovska oblačila. Čudni sprevod se je pomikal proti porciunkulski cerkvi. Tam so ga sprejeli sveti Frančišek, ki je bil že o vsem poučen, in pa njegovi tovariši, ki so držali v rokah prižgane sveče in med slovesnim petjem spremljali Klaro k oltarju Kraljice angelov. Začetni akord je bil Frančiškov govor o prežiranju sveta in o ljubezni do Kristusa. Ljubka plemenitašinja Klara je tedaj zavrgla svet in denar, žrtvovala svoje dragocene lase, ki jih je Frančišek s škarjami odrezal, sprejela iz rok svetnika trdo spokorno obleko in obljubila Kristusu, svojemu dušnemu ženinu, nepremagljivo in večno ljubezen. Kaj se je s tem zgodilo? Drugi red sv. Frančiška je tedaj praznoval svoj prvi rojstni dan; red ubožnih gospa, kot so ga splošno imenovali, je stopil na plan; krščen je bil red klaris, kot so ga ljudje imenovali po svoji voditeljici in zaščitnici. Za nekaj časa je Frančišek poslal Klaro v samostan benediktink, kmalu potem pa jo je namestil pri cerkvi-

Sv. Klara prežene z Najsvetejšim Saracene
izpred samostana.

ci sv. Damijana. Tam se je število Bogu posvečenih devic, ki so se zaupale sveti opatici Klari, čudovito množilo. 41 let je opravljala Klara službo opatice in je vsem svetila kot zgled bogovdanosti, ponižnosti in ljubezni. Leta 1240. so napadli Asizi Saraceni, ki so bili v službi Friderika II., in rogovilili okrog mirne naselbine pri svetem Damijanu. Že so prestopili samostanske zidove. V smrtnem strahu so bežale sestre k sveti materi, ki je bila prav tedaj bolna. Klara je vedela, na koga se lahko zanese. V najhujši stiski je vzela Najsvetejše iz tabernaklja in goreče prosila: »Ne predaj življenja svojih zvestih sovražnikom in obvaruj svoje služabnice, ki si jih odkupil z dragoceno krvjo!« V odgovor je zaslišala glas, ki ji je zatrdil: »Vedno vas bom varoval!« Z Najsvetejšim v roki je šla Klara nad divje vojake. Ti so se silno zmedli in kot slepci odhiteli proč od zidov. — Ko je Klara umirala, se ji je prikazala preblažena Devica, obdana od angelskih trum, da bi spremila v nebo nevesto svojega božjega sina. 11. avgusta 1253. je odšla v večno veselje. Že čez dve leti jo je papež Aleksander IV. vpisal v seznam svetnikov. Takrat so imele klarise že sedemdeset samostanov. Več kot 200 kraljičen in kneginj si je nadelo obleko revnih gospa. Več kot petdesetim izmed njih je sveta Cerkev priznala čast oltarjev. In danes nosi preko 12.000 devic v 500 samostanih častno oblačilo svete Klare. Svet stoji tu pred veliko uganko. Kdor pa gleda preko tega, ve, da odvrčajo samostani klaris božjo sodbo od sveta.

Premišljevanje: O najlepšem okrasju

1. **Najlepši kras je kras čednosti.** To vidimo na sveti Klari. Telesno lepoto, milino in dragocena oblačila je zaničevala. Prav je razumela besede svetega pisma: »Vsa lepota kraljeve hčere je od znotraj«. (Ps 44, 14.) Njeno bogastvo je bila čistost srca, uboštvo, ponižnost, pokora in prisrčna ljubezen do Boga. — Pridobi si tudi ti pravi kras s čednostmi!

2. **Najlepši okras ni samo za oči.** Sveta Klara je skušala skriti svoje čednostno življenje v samotni tihoti. Poznala je apostolovo besedo: »Vaše življenje je s Kristusom skrito v Bogu.« (Kol 3, 3.) Če presadimo vijolico na domač vrt, obledi njena barva, premine njen ljubeznivi vonj. — Bodi tudi ti čednosten, toda ne razkazuj svojih čednosti.

3. **Z najlepšim okrasjem je združena globoka blaženost.** Sveta Klara bi z nikomer ne zamenjala. Zaradi svojega skritega čednostnega življenja in zaradi svojih skritih žrtev za Boga je prejela tako blaženost srca, proti kateri je vse svetno veselje prava revščina. Pela je s psalmistom: »Kaj imam v nebesih in kaj bi hotel na zemlji daleč od tebe? Naj le premine v smrti moje meso in moje srce, zakaj ti si Bog mojega srca in moj delež na vekomaj.« (72, 25.) Za blaženostjo na zemlji je prišlo pa večno veselje in uživanje v nebesih. — Premisli to in ne daj se preslepiti od ničevosti sveta.

Cerkvena molitev

Molimo. O Gospod, ko praznujemo nebeški rojstni dan tvoje svete device Klare, nam dodeli, prosimo te, da bomo na njeno priprošnjo deležni večnega veselja in postali sodediči tvojega Sina. Ki s teboj živi in kraljuje na veke. Amen.

Za vežbališče naše duše

Neka dobra krščanska mati mi je pred kratkim potožila, kako hudo je z njenimi otroki. Doma jih je lepo krščansko odgojila, tako da so radi hodili večkrat k sv. zakramentom, k sv. maši, a višje in visoke šole so jih zelo pokvarile in pohujšale. Nič več jim ne diši izpolnjevanje božjih in cerkvenih zapovedi, prav leni so za prejem sv. zakramentov itd. Šele ob taki bridki tožbi dobre krščanske matere sem se zavedel dalekovidnosti ameriških škofov, ki v vesti zahtevajo od staršev, da pošiljajo svoje otroke v izključno katoliške višje šole. Kateri starši tega ne obljubijo, tistim spovednik ne sme dati odveze.

Resnično je, da je mlad človek še bolj kakor starejši podvržen raznim uplivom, bolj slabim kakor dobrim. Zlasti je dostopen za kaj takega, kar mu obljublja vsaj navidezno svobodo in neodvisnost od starih običajev. Nima še toliko vpogleda v življenje, da bi spoznal večno veljavno resnico: Svet mi sicer ponuja vso svobodo, pa me po njej spelje do najhujšega suženjstva, do slepe odvisnosti od raznih strasti; krščanstvo pa mi nalaga precej spočetka odpoved, a me z njeno pomočjo pripelje v srečno svobodo otrok božjih. Pamet bi morala razsodnemu človeku pritrditi, da je tukaj resnica, kjer je trajna sreča. Na žalost pa premnogo slabičev in neizkušenih mladih ljudi naseda pokvarjencem in izkoreninjencem na lastno škodo ljudstva, v katerem bodo delovali. Zato bi bilo nujno potrebno, da bi mlade ljudi kar najbolj utrčili v krščanskem značaju. Tam, kjer imajo katoliške zavode, storijo to takorekoč mimogrede: Zraven temeljite umske izobrazbe nudijo svojim gojencem tudi kolikor toliko temeljito izobrazbo. Tam, kjer ni takih zavodov, a se še poučuje verouk, se pokaže vsaj dobra volja, dasi je to premalo. Prevelika nevarnost je, da verouk poleg natrpanosti šolskih predmetov sam postaja eden izmed šolskih predmetov, kar priznavajo katehetje sami. Tudi ni prepotrebne opore ali od strani šole ali od strani staršev ali obojih. Zato je kar najbolj pozdraviti novoustanovljeni zavod za vzgojo krščanskih učiteljev. Za druge višje šole so velikega pomena razna katoliška društva, Marijine družbe, zlasti pa še katoliška akcija. Vsa ta pomožna sredstva lahko store veliko dobrega. Še več bi zamogla storiti posebna vežbališča za vzgojo naše duše.

Kakor vidimo, obstojajo že sistematična vežbališča za telo (razna telovadna društva), tudi sistematična vežbališča za duha (razne šole, od osnovnih do najvišjih), nimamo pa še pravih sistimatičnih vežbališč za našo dušo, za najbolj potrebno stvar na svetu. Povsod drugje polno temeljitosti, tam, kjer bi je pa najbolj potrebovali, tam po navadi prepuščamo ljudi samim sebi. Dobra krščanska hiša je že izvrstna vzgojevalnica krščanskega značaja in bi taka ostala, če ji ne bi »napredna« inteligenca izpodkopavala temeljev. Tudi zaprte duhovne vaje store mnogo v izoblikovanju krščanskega značaja; tudi katoliška društva s katoliško akcijo vred niso brez nemalega pomena, toda še več bi bilo treba storiti v naših časih. Potrebno bi bilo nekaj takega, kar je v katoliških redovih izpeljano v takozvanih noviciatih. Tu dobijo novinci praktična navodila za duhovno življenje, obenem pa morajo vežbati svoj značaj in se s pomočjo posebnega izpraševanja vesti navaditi na samovzgojo. Istotako jim tudi dnevno premišljevanje pomaga, da spoznavajo samega sebe in sproti delajo sklepe za svoje izboljšanje. Tedenska spoved postaja pri

njih v resnici to, kar bi morala biti: individualna vzgoja kristjana k lepemu življenju.

Torej, nekaj takega potrebujemo za utrditev krščanskega značaja zlasti pri dijaštvu, kakor so noviciati za redovne osebe. Saj so h krščanski popolnosti poklicani vsi kristjani in ne samo redovniki. Tega se kristjani zunaj v svetu vse premalo zavedajo, zato zanemarjajo najpotrebnejšo sistematično vzgojo svoje krščanske osebnosti. Imamo takozvane trgovske ali gospodinske tečaje, potem trgovske, glazbene, znanstvene, umetniške akademije, manjkajo še taki tečaji in take akademije, kjer bi se posvetili izključno izoblikovanju našega značaja. Duhovne vaje in misijoni že store svoje in hvala Bogu zanje, a v naši razrvani dobi moramo iti globlje. Če mislimo, da po pravici očitamo Ameriki njen materializem, nam Amerikanci po pravici zamerijo našo pretiranost v umski kulturi, ki sama sebi prepuščena, neizbežno vodi v napuh. Da pa je napuh od nekaj izvor vsega zla in tudi sedanjega vsestranskega predragega oboževanja, mi ni treba posebe poudarjati. Zato je nujno, da se posvetimo sistematični vzgoji svojega značaja in tukaj pokažemo temeljitost, kjer ima najdalekosežnejše posledice tako za zasebno, kakor za javno življenje. (K rešitvi tega vprašanja pa nikar klicati prevelikih teoretikov, ampak praktičnih ljudi, z bogatimi življenjskimi izkušnjami!)

Če bomo to vprašanje ugodno rešili ter zlasti počitnice porabili v utrditev krščanskega značaja naših mladih ljudi, potem bo lepše na tem svetu. Mladi ljudje bodo, temeljito poučeni o čednostnem življenju, zahrepeneli po dosledni praksi ter se jim ne bodo ob prvem stiku s tujo učenostjo skisali možgani, da ne bodo potem znali več prav misliti, ne prav živeti.

P. HUGO:

Rocno

Na Kresno nedeljo 25. jun. smo imeli na našem sicer tako tihem Rocnem lepo in pomenljivo slavnost. Slovesno smo blagoslovili našo novo tiskarno, poslopje in stroje. Nismo delali za to kakih večjih priprav, ali kakih hrupne reklame. Že zato ne, ker je letošnje vreme preveč aprilsko. Komaj ujamemo kake lepe ure, da moremo v naglici spraviti tisto malo sena pod streho. Svojim »župljanom« smo oznanili ta naš praznik in jih pozvali, naj se slovesnosti udeleže. Provincialni komisar III. reda, P. Odilo Hajnšek, je pa svoji ljubljanski skupščini oznanil našo slovesnost in jo povabil, naj se je udeleži. Kako se je tisto izjemoma lepo popoldne ob 3. zbrala na Rocnem precejšna družba k blagoslovu, ki sta jo v glavnem tvorila rocenski in ljubljanski III. red.

Prav za prav se je slovesnost že dopoldne začela. Ob 9. je maševal in imel primeren nagovor o pomenu dobrega tiska preč. p. provincial Dr. Gracijan Heric. Popoldne ob 2.30 pa se je v spremstvu p. Odila pripeljal iz

Ljubljane milostni g. prošt in prelat Ignacij Nadrah. Njega smo naprosili, da tiskarno blagoslovi, kar je radevolje sprejel. Ob 3. so bile pontifikalne pete litanije z blagoslovom v naši kapeli sv. Antona. Nato je bilo darovanje za naš zvonik. Potem se je razvila iz kapele procesija proti tiskarni, vzdolž kapele so bili postavljeni mlaji okrašeni z zastavicami, pročelna stran tiskarne pa z venci, ki so jih naša dekleta in žene napletle. Pred slovesnostjo je improviziran zbor pod vodstvom p. Odila zapel Frančiškovo himno. Nato je mil. g. prošt v pontifikalu nagovoril množico. Krepke in klene so bile njegove besede o pomenu katoliških tiskarn in tiska. Ne pomaga nič, je dejal, če nas nasprotniki obdelavajo s kanoni iz svojih trdnjav-tiskarn, jim mi ne smemo odgovarjati samo s palicami, prav tako s kanoni iz enakih trdnjav-tiskarn.

Po jedernatem govoru je bil najprej blagoslov poslopja od zunaj, nato pa od znotraj ter še poseben blagoslov strojev, zlasti glavnega tiskarskega stroja Planete. Med obredom je p. Odilov zbor zunaj popeval razne primerne pesmi. Po končanem cerkvenem obredu se je ljudstvo vsulo v notranje prostore, da si ogleda ta čuda tehnike. Tiskarsko osebje jim je podrobneje razkazalo vsak svoj stroj. Tudi pognalo jih je, da so ljudje lahko nazorno videli, kako proizvajajo svoja čuda. Vse je z zanimanjem gledalo to komplicirano mrtvo »življenje«, ki so ga mnogi prvič imeli priliko videti.

Baje je bila na Rocnem nekdanj trdnjava proti Turkom. Današnje Rocno s svojo tiskarno pa naj bo trdnjava v obrambo naše svete vere in cerkve.

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Škofja Loka. Nenadoma so nas 18. junija obiskali preč. g. p. Ladislav Hazemali, provincialni komisar III. reda. Že pri prvi maši ob 5. uri so nam napovedali shod in sejo za popoldan. Pred glavno sveto mašo ob 8. uri so nam prav lepo razložili pomen posvetitve družine presvetemu Srcu. Pri shodu so nam napravili mnogo veselja. Razvijali so misel: Še premalo ste napredovali v ljubezni do Boga in do bližnjega. Vzgleđ sv. Frančiška. Nobena seja ni bila tako prijetna, kakor je bila ta. Saj nam je predsedoval preč. g. kot dober oče, ki nas je nad polovico svetovalk sprejel v III. red pred 25 leti, ko je bil predstojnik samostana. Zanimivo je, kako navdušenje za III. red je bilo pod njegovim vodstvom. Še sedaj nas je živih 74, ki smo bili sprejeti pred 25 leti. Nekaj veličastnega je moralo biti, ko nas je bilo sprejetih na praznik sv. Elizabete, patrone III. reda, 19. XI. 1914. kar 144 oseb. V šmartnem pri Kranju je bilo pod vodstvom našega gosпода Lacka sprejetih dne 20. II. 1916. 60 oseb; 21. V. pa 30. V Mavčičah 18. VI. 1916. 76 oseb. Vsega skupaj so jih sprejeli ona tri leta, ko so bili predstojnik samostana in voditelj III. reda 670 oseb v III. red. Dragi nam gospod vizitator in komisar, oprostite nam, če se zanašamo na Vašo obljubo, da homo pod Vašim vodstvom obhajali 25. letnico sprejema — dne 19. XI. 1939. v Škofji Loki.

Nazarje. Prekrasen dan smo imeli v Nazarjih 4. junija ob priliki tretjerednega tabora. Nebo se nam je smejalo in božje sonce — brat Frančiškov — nas je bogato obsevalo. Tujci se niso mogli načuditi nad lepoto Nazarij in nad prelepim nazarskim gričem z Marijino cerkvijo. Sploh pa je

v vsej Zgornji Savinjski dolini toliko vabljenih točk, kamor človeka kar vleče. Celjski tretjeredniki so jo mahnili v prijazno Novo šifto nad Gornjim gradom. Nazaj grede so se Celjski tretjeredniki sešli v Gornjem gradu

Ljubljanski in celjski tretjeredniki v Gornjem gradu

du z ljubljanskimi, kjer so si vsi skupaj ogledali mogočno katedralo, zibelko ljubljanske škofije. Z največjim veseljem in s pesmijo na ustih smo se vrnili na svoje domove s trdnim sklepom: v Nazarje še pridemo!

Trnovo-Bistrica. Na praznik sv. Trojice smo tudi pri nas nekoliko poživili skupščino III. reda sv. Frančiška. Sprejetih je bilo 15 novih članov. Častiti gospod Milan Grlj nam je z lepim in prepričevalnim nagovorom povedal, da III. red ni le za stare ženice, ampak veliko bolj tudi za mladino in za družinske očete in matere.

Bog dal, da bi se eni in drugi v bodoče čim bolj odzvali. — Naši člani, ki so po tujini, so naprošeni, da pošljejo voditelju svoje naslove da se bo mogel natančneje urediti zapisnik.

Franc Hrovat.

Preska pri Medvodah. Pri nas je bil III. red ustanovljen že od leta 1901. Počasi pa je zaspal. Častiti gospod pater Dionizij Pristovnik pa je lani na binkoštni ponedeljek na željo domačega gospoda župnika Valentina Oblaka ponovno obudil skupščino ter jo priključil škofjeloškemu okrožju. Starih članov je 15, novih pa se je ob ustanovitvi vpisalo 20, od katerih jih je 16 letos na binkoštni ponedeljek ob letni vizitaciji naredilo slovesne obljube, 7 pa jih je na novo pristopilo. Skupaj imamo sedaj 40 tretjerednikov, ker sta dve članici preko leta umrli. Marjana Novak je bila 46 let v III. redu. Shodov smo imeli v tem letu z vizitacijo 11 pri katerih nam častiti gospod župnik vedno kaj novega pove. Navadno so v cerkvi, enega pa smo imeli v dvorani, da smo se med seboj po domače porazgovorili in poiskali bolne in pomoči potrebne tretjerednike. Naročnikov na

Cvetje imamo novih na skupni naslov 12, na posamezne naslove 8 — skupaj 20. (Premalo! Vsaj 30 jih morate imeti! Ur.)

Dohodkov je bilo v tem letu 537.90 din., stroškov 499.75 din., v blagajni je še 38.15 din. Denar smo porabljali za svete maše po namenu živih in pokojnih članov, za tretjeredne maše v Škofji Loki, za tretjeredno tiskarno, za mašno opremo ohridske kapelice, za stroške vizitacije ter za mal prispevek bolni tretjerednici. Upamo, da bomo do prihodnjih Binkošti v vsem dobro napredovali, kar želimo.

Marinko Amalija
prednica.

Taborenje v Hotavljah. Dne 3. julija je čakal v Frančiškanski ulici velik Poljanškov avtobus. Naložil je 28 velikih križarjev in odbrzeli smo proti Poljanski dolini. Z veseljem smo pozdravili svoj počitniški dom v Hotavljah. Mnogo se je spremenilo od zadnjega leta. Poleg doma stoji udobna lesena uta z 10. posteljami, tako da letos vsi spimo pod streho in nam ni treba rabiti šotorov. G. oskrbnik Dominik Metlikovič je velik mojster — stavbenik.

Nekaj novega je velik kamnolom za počitniškim domom. Vojaki lomijo kamen za razne obrambne naprave. Mnogo zabave imamo, kadar zažigajo dinamit, da pokajo skale.

Imamo zelo vroče dni, pa jih hladimo v prijetni Poljanščici: eni v valovih, drugi na čolnu. Največ vrišča je takrat, kadar se čolnu približa pater in ga prikucne, da se komaj najdemo v valovih.

Zelo lepo je tudi zvečer pri tabornem ognju, ko zaigramo in zapojemo. Vsak večer imamo tudi terenske igre.

Novost je tudi nova himna Velikih Frančiškovih križarjev. Ob vsaki priliki jo pojemo. Takole se glasi:

1. Križarji Frančiškovi,
Kristusovi vitezi!
Cerkev božjo branimo,
Za njo se bojujemo.
O Frančišek, vodi nas
h Kralju slave vsaki čas!
O Frančišek, tvoji smo!
Moč nam daj, da zmagamo.

2. Križarji Frančiškovi,
Kristusovi vitezi!
Mater božjo ljubimo,
boje njej izročamo.
O Frančišek, vodi nas
pred Marijin čist obraz!
O Marija, tvoji smo,
Moč nam daj, da zmagamo.

Velike klare v Ljubljani v letu 1938/39.

Ob koncu letnega semestra je prav, da se ozremo na preteklo šolsko leto in podamo bilanco svojega delovanja. Da se pri doseženih uspehih navdušimo za novo delo, pa tudi učimo iz napak in pomankljivosti.

Z rednimi sestanki pri FMM na Mirju smo začeli 13. IX. 1938. in jih zaključili 27. VI. t. l. Tudi letos smo imeli po ljubeznivosti č. m. prednice Hortense de Jesus Eucharistique na razpolago dvorano za sestanke in predavanja. Rednih sestankov je bilo 35 in izredna 2 z 38 predavanji. ZVSK v Ljubljani je štela letos 32 članic in hospitantinj in se jih je sestankov udeleževalo povprečno 25. Predavanja so obravnavala predvsem verskovzgojno stran mladega človeka, druga so bila posvečena vprašanjem, ki se stavljajo zavesti doraščajočega dekleta, zgodovinska, potopisna, socialnopolitična, tudi narodnoobrambna in eno zdravniško. Letos so se tudi klare ojunačile in imele 9 predavanj, ki so prav dobro uspela; največje zanimanje so pa zbudila predavanja gospe Milice dr. Grafenauerjeve: Dekle in žena v družini, katehistinje s. Milice Grafenauerjeve: KA na Holandskem in dr. Mateja Justina: Dekliška higijena. Za dobrohotno pripravljenost, s katero so se odzvali vabilu se jim ZVSK še enkrat iskreno zahvaljuje. O. voditelj je imel 27 predavanj, med temi 2 s skioptičnimi slikami o misijonskem delu FMM o priliki 100-letnice rojstva ustanoviteljice FMM m. Marije od Trpljenja (M. Marie de Passion, Hélène de Chappotin de Neuville). Sestanki s predavanji so se vršili vsak torek, jeseni in pomladi ob 6 pop. in pozimi pol ure pozneje.

S prvim petkom v juliju končamo pobožnost prvih 9 petkov v mesecu s katerimi smo združevali mesečno obvezno sv. mašo in skupno sv. obhajilo, v kapeli FMM na Mirju. Bolj oddaljene klare so mogle pobožnost opraviti v najbližji cerkvi. Skupno sv. mašo smo imele tudi ob sprejemu novih klar, 16. okt. 1938. in za god č. m. prednice Hortenzije, ki je 11. I. Službeno s praporom in v uniformah so se klare udeležile sprejema novih članic, ko je bilo v Nadbratovščino sv. Frančiška sprejetih 8 in med redne članice 9 klar, dalje obletnice smrti sv. o. Frančiška v frančiškanski cerkvi in obeh procesij: velikonočne in sv. Reš. Telesa. Klare so tudi sodelovale pri duhovnem šopku žrtev za mir, ki so ga FMM poklonile sv. očetu v Rimu.

Evharistični odsek, ki mu načeljuje s. podpredsednica stud. iur. Vlasta Grafenauerjeva, je štel 15 članic, ki so vsak dan po pol ure menjaje se adorirale pred izpostavljenim Najsvetejšim v kapeli FMM. Goreča in zaupna molitev je najboljšje poroštvo za uspeh vsakega dela, saj od nje zavisi blagoslov božji, brez katerega je vse naše delo zidano na pesek. Pri adoraciji so bile klare odete v bel, dolg pajčolan in imele mesto na posebnem klečalniku pred Najsvetejšim.

Pevski odsek je imel vaje za sv. maše vsak mesec zadnja dva četrtka pred 1. petkom in obvlada v dvoglasnem petju že kar cel repertoire lepih cerkvenih pesmi. Pevke so nastopale tudi pri raznih drugih prireditvah zlasti pri dramatičnem odseku. Da poglobimo svojo pevsko kulturo smo naročeni tudi na »Cerkveni glasbenik«.

Dramatični odsek je priredil 2 igri v frančiškanski dvorani: v nedeljo 27. XI. 1938. »Pesem domotožja« prof. s. Darine, usmiljenke in 26. II. t. l. spevoigro prof. Tomca »Rdeča kapica« in prof. Terčelja šaljivo enodejanko »Štefka dela maturo«. Režijo je odlično vodil znani režiser insp. Ludvik Stancer ter sta prireditvi uspeli na celi črti. Največja zahva-

la za to gre veliki skrbnosti in požrtvovalnosti g. režiserja. — Miklavžev večer smo 6. XII. imeli pri FMM v ljubki in umetniško navdahnjeni režiji č. m. Reinhilde. Miklavž je ob tej priliki obdaroval vse klare. — V nedeljo 8. I. smo pod spretno roko iste režiserke za god č. m. prednice ponovili igro »Pesem domotožja« v dvorani FMM.

Zvezni odbor, ki mu predseduje stud. med. s. Majda Mazovec, je imel v tem šolskem letu 9 sej, na katerih je razpravljajal o tekočih vprašanjih. Bil je v zvezi tudi s klarami v Celju in Mariboru. Celjske klare se pod vodstvom č. s. Simforoze Kovačič zelo živahno udeležujejo. Zlasti v zadnjem času se je zaradi skupnega nastopa na Mednarodnem kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani pokazala potreba čim ožjega sodelovanja celjske in mariborske ZVSK z ljubljansko, in je zvezni odbor v tem smislu storil vse potrebne korake.

Za izkazano nam gostoprimstvo se č. m. FMM tudi na tem mestu iskreno zahvaljujemo in prosimo njihove nadaljne naklonjenosti.

V prihodnjem letu pa z božjo in Marijino pomočjo na novo delo!

Poročilo ZVSSK v Mariboru v letu 1938—39.

V počitnicah smo! Kakor se vesten delavec po končanem opravilu vpraša, je li delo izvršil dobro ali ne, tako beži tudi nam, klaram iz Maribora, pogled nazaj na društveno delo v letošnjem letu. Ne iščemo nikakor za svoje delo priznanja, priznati pa moramo, da smo po svojih močeh storile vse, karkoli je bilo mogoče.

Sestanke smo imele tedensko. Pri teh sestankih smo obravnavale stvarino ki je našim dekliškim društvom najbolj primerna v naši dobi. Vsak teden je prevzela predavanje ena izmed sester. Vsak prvi petek pa smo imele versko obnovo v cerkvi. Po vsakem sestanku je sledila prostemu razgovoru zanimiva igra: pink-ponk. Pri tej igri je bilo življenja, da bi nas le videli! Vsak prvi četrtek v mesecu smo pristopale skupno k sv. obhajilu med sveto mašo pri glavnem oltarju Matere Milosti. K sv. obhajilu smo hodile vedno vse redno, četudi so bile pri tem razne težave. Pa tudi med tednom smo rade črpale moč iz evharističnega kruha. Ustanovile smo v ta namen evharistični krožek. Večkrat smo prirejale skupne sprehode, pozimi smo se hodile tudi sankat in smučat skupno.

Zdaj pa nekoliko o našem delovanju pri raznih igrah, akademijah in prireditvah, ki smo jih letos prirejale. Priznati moramo, da je s prireditvami pri nas težko. Nimamo namreč primernih prostorov. Dvorana v Cvetlični ulici je tesna in preveč oddaljena iz središča mesta. Toda vkljub temu je bilo naše delovanje v tem oziru letos zelo plodovito. 2. oktobra v lanskem letu smo priredile v Cvetlični ulici akademijo na čast sv. Frančišku. Akademija se je v vsem posrečila, dvorana ni niti mogla sprejeti vseh zaželenih. Koncem okt. smo sodelovale pri prireditvah Poselske zveze v Mariboru in pri akademiji na čast Kristusu Kralju, ki jo je priredila Katoliška mladina v Mariboru.

V decembru smo imele v Cvetlični ulici lepo uspeli Miklavžev večer. Čudili bi se nam, če bi vam mogla povedati, s kolikimi težavami je bil združen ta Miklavžev večer. Toda vkljub temu smo obdarovale 70 otrok — križarjev in klaric in 30 velikih sester sv. Klare. Vsem je najbolj ugajal ta večer pevski prizorček: »Miklavž prihaja«, poleg drugih zanimivih prizorov.

Kmalu po novem letu smo nastopile na odru v Cvetlični ulici z zanimivo igro: »Junaška deklica« (Devica Orleanska). Tudi tokrat je bil o-

bisk zelo ugoden, igrale pa smo za naše razmere še kar zadovoljivo. Ker so nam prireditve vedno dobro uspele in ker nismo mogle vedno vseh gledalcev zadovoljiti, k temu so se pridružile še mnoge nevšečnosti v dosedanjih prireditvenih prostorih, smo sklenile poiskati si drugo, večjo dvorano za naše prireditve. (Konec prihodnjič.)

P. STANKO Marija:

Ob 100-letnici rojstva ustanoviteljice FMM. m. Marije od Trpljenja

Dne 21. V. je preteklo 100 let, odkar se je v gradu du Fort blizu Nantesa v Bretagni na Francoskem rodila plemiški družini de Chappotin de Neuville ljubka hčerka Helena. Kot najmlajši, peti otrok, je bila deklica ljubljena cele družine. Strogo katoliška vzgoja v domačem krogu in občevanju s prijatelji misijonov, zlasti pa obisk misijonskega škofa Chanche iz Kitajskega, je v deklici že zgodaj zbudilo željo, bi v tujih deželah pomagala reševati duše za Jezusa. S 17 leti se je odločila, da postane misijonarka. Ker je po čitanju znamenitih »Fioretti« vzljubila duha asiškega ubožca sv. Frančiška, je z veseljem vstopila h klarisam, ki so prav takrat odprle svoj samostan v Nantesu, toda kmalu je zbolela in redovnice so jo morale vrniti njeni družini. Ljubezen do Frančiškove ustanove pa od tedaj ni več ugasnila v njenem srcu.

Po prizadevanju svojega spovednika iz Družbe Jezusove je bila Helena leta 1864 sprejeta v novoustanovljeno misijonsko kongregacijo Marije Rešiteljice, ki je pod vodstvom oo. jezuitov načelovala m. Marija Jezusova (baronica d' Hooghvorst) in je dobila redovno ime m. Marija od Trpljenja (m. Marie de la Passion). Že po 9 mesecih novicijata v Toulousu je bila iz Pariza poslana na misijonsko delo v Maduro v Hindostanu, pokrajini izročeni od sv. stolice oskrbi Družbe Jezusove. Vsled velikih sposobnosti, ki jih je kazala mlada misijonarka, je bila po komaj poldrugoletnem delovanju imenovana za predstojnico samostana v Tutikorinu, po nadaljnjih 3 letih pa že za provincialko madurske pokrajine, s tremi samostani. Kmalu je ustanovila v sosednji Nilgeriji (apost. vikariat Kōimbatur) v Ootakamundu nov samostan z dispanzerjem, katehumenatom, angleškim penzionatom in šolo za Indijanke. Očividni blagoslov božji je spremljal njeno delo.

Toda kjer svete duše delujejo na širjenju kraljestva božjega na zemlji, tudi satan ne miruje. Nad m. Marijo od Trpljenja so se začeli zgrinjati

ti temni oblaki. Mgr. Salotti, sedanji kardinal, leta 1924. omenja te dogodke, ki so, čeprav porojeni iz maščevanjaželjnosti in zlobe onih, ki bi v prvi vrsti morali biti drugim za zgled ljubezni in pravičnosti, pripomogli po čudovitih potih Previdnosti božje do ustanovitve nove misijonske družbe pod okriljem serafinskega patriarha sv. Frančiška.

»Po desetih letih napornega dela, ki ga je Bog dan na dan blagoslavljal, pripoveduje mgr. Salotti, je proti m. Mariji od Trpljenja izbruhnil besen vihar. Ugovori in obrekovanja so dosegla višek. Žalostno je, da se včasih celo izvrstne duše, ki se resno trudijo za dobro stvar, izkažejo — gotovo nehote — kot sokrive pri zlih dejanjih. Zaenkrat še ne dvignemo zavese, ki zakriva toliko slabosti. Ura pravičnosti ni več daleč. Iz še neobjavljenih uradnih spisov, ki sem jih imel v rokah, spoznam in se trdno nadejam zmagoslavja, ki ga pripravljata junaški ženi Cerkev in zgodovina, ti dve nepristranski sodnici. Ta je sprejela ponižanje: odstavljena je bila s svojega provincialnega mesta. Njej in sestram v Ootakamundu je bilo stavljeno na izbiro: ali sprejeti gotove pogoje, katere so smatrale za samovoljne in proti lastni vesti ali pa zapustiti družbo Marije Zadostiteljice. Kaj sedaj? Preden naj bi pa sklenile tako težko in mučno odločitev, je 20 redovnic povprašalo za svet nekega škofa, ki sicer s posli v Maduri ni imel opravka, in njegovega generalnega vikarja. Oba sta odgovorila, da nimajo drugega izhoda kakor da izstopijo, ako bi se vstrajalo na onih nespremenljivih pogojih. Ženi takega značaja in nravi kot je blia Marija od Trpljenja ni preostalo drugega kot pot, ki sta jo naznačila oba prelata. Vseh 20 redovnic je soglašalo z njo.«

(Dalje prihodnjič.)

In naj molijo za mrtve...

Sv. Frančišek As.

Fr. Alfonz Černivšek. O. F. M. Izmučen in skrajno izčrpan od dolge in težke bolezni je umrl v sredo, 14. junija v ljubljanskem samostanu. Prvič sem tedaj stal ob smrtni postelji. Presunilo me je, ko sem moral gledati, kako ugaša mladi sobrat, ki bi tako rad še živel, še delal, ki je do zadnjega upal. Pa vendar je popolnoma vdan v božjo voljo izročil svojo neomadeževano dušo Bogu. Dasiravno mlad, nam je bil vsem vzgled pravega Frančiškovega sinu, otroka Marijinega, vrhutega pa ponižen, skromen in v bolezni nad vse potrpežljiv.

Rojen je bil v Nevljah pri Kamniku pred tri in dvajsetimi leti. Prvo ljubezen do Boga in Marije so mu vzbudili v srcu dobri in pobožni starši. Še čisto mlad je vstopil v službo oltarja: postal je vnet ministrant. Po 4. gimn. razredu je vstopil v novicijat in po končanem novicijatu nadaljeval študije v Mariboru. Bil je nadarjen in se je z vso vmeno oprijel študija. Telo pa ni zmoglo napora in oglasila se je prva kal bolezni. O njegovi priidnosti pričajo »Izvestja«: v višji gimnaziji je bil v svojem razredu edini odličnjak. Tudi nadarjen risar je bil. Ko ga je eno uro pred smrtjo obiskal p. Blaž, mu je dejal: »P. Blaž, škoda, da nisem zdrav, bi skupaj slikala Marijo.« Pa ga je potolažil p. Blaž: »Saj se bova v nebesih vsedla pred

Njo in Jo slikala.« Trudno ga je pogledal in zadnji smehljalj mu je zaigral okrog usten.

Ker je bil preveč v sobi, premalo pa na zraku, se je bolezen vedno hu-je oglašala in moral je v posteljo, ki ga je priklenila nase za dobri dve leti — do njegove smrti. Iskal je zdravega zraka nekaj časa na Brezjah in Rocnem, vendar študija ni opustil. To ga je pa bržčas pokopalo. V febru- arju se je vrnil v Ljubljano, kjer je trpel, trpel, a nikoli potožil. Za vse njegovo trpljenje pač najbolje ve njegov zvesti strežnik fr. Tomaž, ki je v dolgih nočeh vstajal, ga prekladal in preoblačil. Živel je res angelsko življenje. Vsako jutro je navsezgodaj prejel Najsvetejši Kruh in se oči-ščeval z večkratno spovedjo. V sredo zjutraj se je počutil nekako slabega in p. Odilo mu je podelil sv. poslednje olje. Na vprašanje, če se bo spo-vedal, je dejal: »Saj nič nimam. Ne mislim nič takega, delam pa tudi ne!« O, blaga in čista duša! V duhu je še poromal domov k staršem in že s te-žavo izgovarjal: »V petek je praznik Presv. Srca Jezusovega. Doma so darovali zame sv. mašo in se jim moram pri povzdigovanju v duhu pri- družiti.« Čez pol ure je mirno zaspal in v petek smo ga pokopali.

Dragi trpin, ki si vso svojo najlepšo mladost daroval neskaljeno in neomadeževano Bogu, počivaj v Njem, in prosí za nas pri Njegovi Materi!
Fr. PIJ.

† **Dekan Karel Presker.** Dne 4. junija so žalostno zapeli zvonovi v Šmartnem ob Paki. Ravno so se razhajali tretjeredniki iz svojega tabora v Nazarjih, ko je umrl navdušen voditelj šmartinske skupščine župnik in dekan g. Karel Presker.

Pokojni je bil rojen v župniji Polje ob Sotli 29. okt. 1865. kot sin krščanske kmečke družine. Vse življenje ga je krasila vestnost v njegovih dolžnostih in skalovito trdna volja do dela. Z največjo vnemo je stopil v vinograd božji. Svojim faranom je bil povsod ljubezniv oče, zgled globo-ke vernosti in preprostosti in buditelj ter pospeševatelj kulturno-gospo- darskega napredka. Naj v miru počiva!

P. HUGO:

A) SPLOŠNI

Bi tudi pri nas ne bilo odveč.

V Burgosu sedežu španske naci- onalne vlade med civilno vojno so v velikonočnem času po hotelih, ka- varnah in drugih javnih prostori- h nabili plakate s sledečo vsebino:

»Če nisi katoličan, te to ne zadene. Ako pa si, a svoje velikonočne dol- žnosti ne spoštuješ, te mora biti same- ga sebe sram. Premagaj tedaj svo- jo duhovno lenobo, nikar naj te ne bo sram. Zadosti svoji krščanski dolžnosti, da bodo velikonočni zvo- novi tudi tebi radostno peli!« Tak

poziv bi tudi pri nas ne bil odveč. Kajti v takih lokalih se jih mnogo shaja, ki jih glas Cerkve ne doseže. Pri enem ali drugem bi le našel prijazen odmev.

Papež poljubil špansko zastavo.

Zadnjega kongresa katoliškega ženstva v Rimu o veliki noči, se je udeležila tudi španska ženska liga. Prinesla je s seboj zastavo, ki je bila z mučeniško krvjo njenih zvestih oškropljena. Ko so sv. očetu to pokazale, je vidno ganjen poljubil zastavo. To je bila pač edinstvena zastava izmed stotin, ki je sprejela krst mučeniške krvi.

Papežev nečak umorjen.

Ernest Caprilli, nečak rajnega papeža, je bil vodja javnih del na otoku Elbi. Malo pred smrtjo Pija XI. je došlo od tam poročilo, da ga je nek uporni podložnik ustrelil. Takratni državni kardinal Pacelli, sedanjí papež Pij XII., svetemu očetu te žalostne novice ni hotel povedati, da bi ga kaj ne razburila in ne pospešila smrti. Umrl je, ne da bi zato zvedel.

Euthanazija - blažena smrt.

V deželi vseh možnosti, Ameriki, obstoja društvo, katerega namen je delati na to, da bo umor neozdravljivo bolnih postavno dovoljen. Zatenkrat, pravi blagajnik društva, advokat Karel Nixdorf, naj bi društvo izvojevalo postavnost umora onih, ki sami to žele. Ko bi predložili zapriseženo izjavo zdravnika, da so neozdravljivo bolni, naj bi še trije od sodišča določeni zdravniki kandidata preiskali. Ko bi se dva od njih izjavila, da je res neozdravljivo bolan, bi se mu lahko postavno pomagalo na oni svet. To bi bilo seveda delo zdravnika in pred pričami. Pozneje, je izjavil imenovani možakar, ko bi se ljudje tega malo navadili, bi se pa pošiljalo na oni svet tudi take neo-

zdravljive, ki bi kljub temu še radi živeli. Pa naj kdo reče, da »ne napredujemo!«

B) REDOVNI

P. Anton Vovk O. M. Cap. — srebrnomašnik.

V kapucinskem samostanu v Celju je obhajal dne 5. junija svoj srebrnomašniški jubilej p. Anton Vovk. Od vseh strani so prihajale čestitke priljubljenemu patru. Saj si je s svojimi temeljitimi pridigami, s svojo vnemo v spovednici in kot izvrsten katehet osvojil mnoga srca. Bog ga podpiraj še mnogo let pri plodonosnem delu v božjem vinogradu!

Sv. Frančišek patron Italije.

Sv. oče je s posebnim pismom določil, da bosta uradna patrona Italije sv. Frančišek Asiški in sv. Katarina Sienska. Kar se tiče sv. Frančiška, je samo uradno potrjeno, kar je dejansko že bilo. Frančišek je tako zrašččen z Italijo, da je to samo po sebi umevno. Ko bi bilo dano na glasovanju, katerega si izbere za svojega patrona, ali sv. Frančiška ali sv. Antona Pad., bi se narod kljub svoji ljubezni do »Svetnika«, kot sv. Antona kratko imenuje, določil za sv. Frančiška, že radi tega, ker je bil on, kot pravijo: »Najbolj svet med Italijani in najbolj italijanski med svetniki«.

Smrt vzornega tretjerednika.

Tretjeredna skupščina v Beljaku je izgubila enega svojih biserov, Gašperja Fleischmana, ki je imel za seboj zlat tretjeredniški jubilej. Bil je še stara tirolska korenina močne, žive vere. Središče njegovega življenja je bil tabernakelj. Pol ure je imel do cerkve, pa ga ni nobeden dan manjkalo pri sveti maši in svetem obhajilu. Koliko je pa doma premolil! Lepo previden z vsem je dobojeval z besedami: »Jezus Tebi živim. Jezus Tebi umrjem!« Na njegov 86. rojstni dan so ga spremili k zadnjemu počitku.

Za oltarsko čast Krištofa Kolumba.

Že večkrat je izšla od te ali one strani pobuda, da bi Krištofa Kolumba, ki ga tretji red po pravici šteje med svoje odlične, proglasili blaženim. Zadnjič je bila ta želja sprožena med vatikanskim cerkvenim zborom. A stvar je vedno zopet zaspala. Še posebno radi tega, ker so nekateri zgodovinarji dvomili o njegovi moralni višini, ki se za to čast zahteva. Nasprotno so pa dru-

gi zgodovinarji skušali dokazati, da je bilo njegovo življenje vredno te časti. Zadnje čase je frančiškan p. Frančišek Marija Paolini izdal 558 strani broječo knjigo, ki se bavi z njegovim moralnim življenjem. Prepričevalno skuša zbrisati z njegove podobe vse madeže, ki so mu jih nprtili, in razbliniti vse dvome o njegovi moralni neoporečnosti. Morda bo najnovejša pobuda za njegovo beatifikacijo bol uspešna.

P a x
et bonum!

Mir in
vse dobro!

P. ANGELIK:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanja: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom dveh let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star 40 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojašnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Pax et bonum«, »Podporni odsek III. reda«, v Ljubljani, Frančiškanska pasaža. Osebno pa lahko tudi na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.«

Zapisnik o četrtem občnem zboru Stavbne zadruga »Mirni dom« v Ljubljani r. z. z. o. z., dne 7. maja 1939 ob 5 uri popoldne v Frančiškanski dvorani.

(Nadaljevanje)

Glede naročil Zadrugne zveze je bilo na skupni seji načelstva in nadzorstva dne 17. aprila 1939 sklenjeno sledeče:

K 1.) Poslovanje zadruga se bo prilagodilo še tekom občnega zbora, ki se vrši dne 7. maja 1939 novemu zakonu o gospodarskih zadrugah, kar je četrta točka dnevnega reda.

2.) Glede ločitve knjigovodskih in blagajniških poslov se poroča, da se je ta ločitev izvršila takoj po prejemu pisma in revizijskega poročila Zadružne zveze in se vodijo knjige knjigovodstva od drugih oseb, kakor knjige blagajne, ter se vedno primerjajo.

K 3 in 4.) glede sej načelstva in nadzorstva se je na zadnji seji sklenilo, da se morajo sklicati vsaj četrletno seje, kjer se bodo obravnavale važnejše zadeve.

K 5.) Glede izterjatve zaostalih najemnin trgovskega lokala v domu sv. Frančiška se sklene storiti energične korake. Ti koraki so bili že izvršeni in upamo, da bomo tudi to spravili v red.

Glede ostalih dogodkov preteklega leta bi poročal, da je imelo načelstvo z nadzorstvom vred tekom zadnjega leta eno sejo, kjer so se obravnavale tekoče zadeve zadruga, zlasti pa je bilo sklenjeno, da se morajo izvršiti — kot že omenjeno — vsa naročila revizijskega poročila Zadružne zveze, da ne bo tozadevno imela v bodoče ničesar več grajati v poslovanju naše zadruga.

Ker so bilančni podatki vsebovani že v revizijskem poročilu Zadružne zveze, ne bom še enkrat našteval vseh števil, ter poročam samo, da je zadruga prejela tekom leta 1938 29 dopisov, odposlala jih je pa 56.

Ker je Stavbna zadruga obenem tudi varovateljica interesov Podpornega odseka III. reda sv. Frančiška, poročam, da se ta odsek razvija zelo povoljno. Članov odnosno članic je bilo koncem leta 1937 1009, tekom leta 1938 je pristopilo 85 novih članov odnosno članic; do danes, ko vam to poročam, je pa članov in članic 1112; torej je v letu 1939 že zopet 18 novo vpisanih.

Koncem leta 1938 je bilo premoženje v Podpornem odseku do štiri milijone 655.102.92. To premoženje je naloženo zelo varno in krito s pravnimi zadolžnicami. Prinaša nam 6% obresti z izjemo onega denarja, ki ga ima Podporni odsek naloženega pri Stavbni zadrugi »Mirni dom« v znesku din 313.768.— Tu se obrestuje samo po 4% in bi bilo zelo umestno, da bi Stavbna zadruga ta denar vrnila. Dodal bi še tudi to, da je Podporni odsek prejel 125 dopisov, odposlal pa 237 odgovorov, poleg tega pa vzdržuje še vedno stalno rubriko v tretjerednem glasilu Cvetje. Pripomnil bi še, da prejema sedaj že 110 članov stalni mesečni znesek v skupnem znesku din 24.609.— mesečno.

Podrobnejše poročilo o poslovanju Podpornega odseka in o stvarni potrebi istega pa boste slišali še na posebnem sestanku, ki se vrši posebej za vse, ki se za ta odsek zanimajo v nedeljo dne 22. maja t. l. prav v tej dvorani ob 5. uri popoldne.

S tem je moje poročilo končano. Ker se vkljub pozivu nihče ne oglasi k besedi, se preide k naslednji točki dnevnega reda, to je k poročilu nadzorstva in odobritvi računskega zapiska za poslovno leto 1938.

V imenu članov nadzorstva poroča še g. Pleničar Edvin in izvaja:

V imenu članov nadzorstva poročam občnemu zboru, da je nadzorstvo po zakonu in zadružnih pravilih večkrat pregledalo poslovanje zadruga in vsako posamezno blagajniško vlogo primerjalo z blagajno ter ugotovilo, da so vsi dohodki in izdatki v soglasju z knjigami. Pravilnost blagajniškega stanja je ugotovilo, kakor je bilo razvideti iz prebranega revizijskega poročila, tudi revizijska zveza po svojem revizorju. V zadevi naročil revizijskega poročila je poročal že g. predsednik, ter je nadzorstvo toza-

devno na zadnji seji odobrilo sklepe načelstva. Radi navedenega predlagam, da občni zbor odobri zaključne račune za poslovno leto 1938.

Občni zbor soglasno odobri zaključne račune za četrto poslovno leto 1938.

Nato se preide k 4. točki dnevnega reda: Prememba pravil.

Predsednik izvaja:

Že lansko leto sem poročal, da je izšel 11. septembra 1937 nov zakon o gospodarskih zadrugah ter da bo treba prilagoditi naša pravila temu zakonu. Ker bi bilo preobširno, da bi Vam bral nova pravila, bom omenil samo glavne točke, ki bi morale biti spremenjene.

Spremeni se naslov zadruga in sicer: Do sedaj se je imenovala Stavbna zadruga »Mirni dom, registrovana zadruga z omejeno zavezo«, po sprememu pravil se pa bo imenovala Stavbna zadruga »Mirni dom« v Ljubljani, zadruga z omejenim jamstvom. Nadalje se v pravilih mnogo bolj obširno obravnavajo pravice in dolžnosti članov zadruga, vendar so pa glavna določila glede članov odnosno članic ostala ista. Nadalje je lahko vsak član dosedaj podpisal neomejeno število poslovnih deležev, kolikor mu jih je pač dovolilo načelstvo zadruga, sedaj je pa v pravilih predpisano, da se sme podpisati največ deset poslovnih deležev. Nadalje bi bilo treba pripomniti to, da zadruga ne bo imela več načelstva ne nadzorstva ampak samo upravni odbor, nadzorni odbor, današnji občni zbor se bo pa po novih pravilih imenoval skupščina. Dejansko so se torej spremenila samo imena, delo je pa ostalo isto. Novo je tudi določilo, da mora vsako leto izstopiti tretjina članov upravnega odbora, kakor tudi tretjina članov nadzornega odbora, ki pa smejo biti ponovno voljeni. Z novimi pravili je postrožena kontrola nad poslovanjem zadruga s strani revizijske zveze. Sprememb, ki bi bile bistvenega pomena za poslovanje zadruga ni. Glede članstva bi bilo edino to še pripomniti, da more postati član zadruga vsakdo, vendar je pa posebej v naših pravilih poudarjeno, da mora biti članov tretjerednic in tretjerednikov vedno vsaj desetkrat toliko kakor netretjerednikov, to pa iz razloga, da se da izraza poudarku, da je to tretjeredna zadruga, radi česar ima pravico nadzorstva v smislu kanona 1492 tudi ljubljanski knezoškofijski ordinariat.

To bi bile bistvene spremembe pravil. Predno preidemo na glasovanje, prosim, da se oglasi, kdorkoli bi imel tozadevno kako vprašanje.

Ker se nikdo ne oglasi k besedi, prosim, da preidemo k glasovanju.

Iz glasovanja je razvidno, da so pravila soglasno sprejeta.

Prehajam k zadnji točki dnevnega reda. Pripominjam, da je dolgoletni član naše zadruga g. Ivan Černič, uradnik pri Vzajemni zavarovalnici težko obolel. Pred boleznijo je deloval do zadnjega časa v odboru Stavbne zadruga, tako v načelstvu kakor tudi v nadzorstvu. Po preč. g. dr. p. Gvido Rantu je sedaj naprosil, da se ga razreši funkcij v nadzornem odboru. G. Ivanu Černiču se zahvaljujem ob tej priliki tu na tem mestu za dolgoletno in zvesto sodelovanje, ter mu želim čimprejšnjega okrevanja.

Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, se predsednik zahvali vsem navzočim za številno udeležbo in zaključni občni zbor.

V Ljubljani, dne 7. maja 1939.

Toroš Franc, l. r.
zapisnikar

Vladimir Tominec, l. r.
predsednik

Koemur l. r. **Vode** l. r.
overovatelj zapisnika

Tretjeredniki! Kjer imate v župniji kanonično ustanovljeno skupščino, lahko dobite porciunkulske odpustke 1. in 2. avg. v domači cerkvi! To velja samo za tretjerednike!

NAŠI IZSELJENCI

**Slovesna blagoslovitev vogelnega kamna
novega Marijinega doma in semenišča v Lemontu, Ill.**

Z vero v Boga in zaupanjem v Marijo je prihajal mladi, čili slovenski rod za kruhom v Ameriko. In če je moral zapustiti v borbi za kruh lepo slovensko zemljo, tega kar mu je ta lepa zemlja nudila lepega ni hotel, ni mogel zapustiti in pozabiti. V njem je zaživel vedno znova in znova, kar je resnično slovenskega in našega. In ni najmanj slovenska podoba: cerkvice po gričih in znamenja ob poti. S seboj je ponesel ta mladi rod spomin na kraje, kamor se je narod zatekal po pomoč, k svoji Kraljici. Zato je tudi v novem svetu kmalu pogršel skupnega doma, kjer bi v boju z nevarnostmi tujine našel moči in utehe. V tem svojem hrepenenju je naš narod v Ameriki postavil svoji Kraljici dom v Lemontu — svoje ameriške Brezje. To, kar si je v prvi sili tu sezidal, pa je postalo pre-majhno. OO. frančiškani so zato izdelali lep načrt, da bi postavili Mariji nov dom, veri in slovenski narodni zavesti pa novo žarišče. Zamisel je našla ugoden odmev in verni Slovenci so se zavedli nujnosti uresničenja tega načrta. In 30. maja je bil slovesno blagoslovljen vogelni kamen nove Marijine cerkve in novega semenišča za slovenske bogoslovce. Tega dne je slovenski narod v Ameriki prvičkrat poromal na kraj novega Marijinega doma. 11. junija pa se je vršilo že drugo veliko romanje v proslavo 45. obletnice obstoja in uspešnega delovanja prve in najstarejše slovenske organizacije v Ameriki Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote. (KSKJ)

(TORD)

D A R O V I

Za frančiškanske misijone: Po 40 din: Neimenovana izročeno po br. Jozafatu; po 10 din: Neimenovana po br. Petru, šprohar Marijana, Kralj Marija, Neimenovana; po preč. g. p. Gabrijelu Planinšku iz Maribora za Sijamske misijone 200 din. (Izročeno preč. gg. misijonarjem lazaristom v Groblje.)

Za Armado sv. Križa: Po 10 din: Grom Jožefa, Neimenovana.

Za kongres Kristusa Kralja: G. Arh Ana (tretjeredniki iz Boh. Bistrice) 100 din so bili izročeni g. vodju pisarne »Mednar. kongr. KK.«

Za večno luč v kolegiju: Živelč Ivanka 10 din.

Za kruh sv. Antona: Verhunc Ivana 10 din.

Darovi za tiskarno: Po 120 din: Tretji red žužemberk; po 100 din: Vlč. g. Jager Franc, kaplan, št. Ilj, Neimenovana; po 50 din: Gdč. Sotelšek N., Štrk Fani; po 40 din: Berlec Marija, Pogačnik Marija; po 30 din: Šprohar Marijana; po 25 din: Jerinc Jernej, Kozlevčar Marija; po 20 din: Novak Marija, Turk Neža; po 17 din: Plahutnik Ivana; po 10 din: Pert Ivana, Čebular Amalija, Neimenovana, Sluga Cecilija, Belej Antonija, Božič Marija; po 7 din: Palčar N.; po 5 din: Benkelje Ivana.

Za sklad Cvetja: Po 5 din: Dular Emilija.

NOVI NAROČNIKI

Vodstvo III. reda Novo mesto 15 več, Župni urad sv. Duh na Ostrem vrhu 2, kaplanija št. Vid — Stična 1 več, Šipic Ivan, Murn Helena.

ANTON SFILIGOJ

LJUBLJANA

Frančiškanska ulica, poleg Frančiškanske cerkve

ima vedno na zalogi:

Devocijonalije:

Križe (razpela) lesene in kovinaste s podstavkom ali take, da se pritrdijo na steno. Poleg tega nudim primerne svečnike. — Kipe v višini od 20 cm do 150 in 200 cm. — Svetinjice iz aluminija in posrebrene (alpaka-srebro). — Rožne vence domačega izdelka. — Podobice, od din 8.— naprej, in druge nabožne predmete za darila.

Molitvenike, slike, pisarniške potreščine:

Šolske zvezke, peresa, vse uradne listine, kuverte, črnila, risalno orodje, tuše, risarske glavne papirje, blagajniške in druge trgovske knjige, nalivna peresa, tintnike, pisalne garniture, pisemski papir itd.